

et leuitis qui docebant multitudinē di-
cens. Dies hic sanctus est dñs. Et oēs
fiebāt cū audissent legē. Et dixit esdras
Digressi ergo manducate pinguisima
q̄q̄z et bibite dulcissima q̄q̄z mittite mu-
nera his q̄ nō habent. Sanctus enī est
hic dies dñi nolite messi esse. Dñs enī
clarificabit vos. Et leuite denunciabūt
in publico oibz dicētes. Dies hic sanctus
est. Nolite messi eē. Et abierūt oēs mā-
ducare et bibere et epulari. et dare mune-
ra his q̄ nō habebāt vt epulenti. Magni-
fice enī sunt exaltati verbis q̄bus edocti
sunt. Et cōgregati sunt vniuersi in hie-
rusalē celebrare leticiā: s̄m testamentū
dñi dei israel.

Explicit liber esdre secundus. Inci-
pit liber Esdre tercius Capitulū .I.

i
 Alter esdre p̄xete secūdus
 filij savei. filij aqare. filij
 helchie filij sadanie. filij sa-
 doch. filij achitob. filij a-
 chie. filij phinees. filij he-
 lie. filij amerie. filij afiei filij marimoth
 filij arna. filij ocie. filij borith. filij abisei
 filij phinees. filij eleazar. filij aarō ex tri-
 bu leui. q̄ fuit captiuus ī regione medo-
 rū in regno artaxerxis regis psaruz. Et
 factū est verbū dñi ad me dicēs. Gladez
 nūcia p̄lo meo facinora ipoz et filijs eoz
 iniquitates q̄s in me admiserūt: vt nū-
 cient filijs filioz qz peccata parentū ipo-
 rū in illis creuerūt. Ob liti enī mei sa-
 crificauerūt dñs alienis. Nōne ego edu-
 xi eos de terra egypti de domo seruitutis
 Ipi aut irritauerūt me: et cōsilia mea
 spreuerūt. Tu aut excute comā capitis
 tui. et p̄ice oīa mala sup illos: quoniaz
 nō obedierūt legi mee. Populus autē
 est indisciplinat⁹. Usq̄q̄ eos sustinebo q̄
 bus tāta bñficia ptuli. Reges multos
 p̄pter eos subueri. pharaonē cū pueris
 suis et oēm exercitū ei⁹ pcussi. Dēs gen-
 tes a facie eoz pdidi et in oriēte puincia
 rū duarū p̄los tyri et sydonis dissipauī
 et oēs aduersarios eoz interfeci. Tu nō

loquere ad eos dicens. Hec dicit dñs.
 Nēpe ergo vos p̄ mare trāsmeari et pla-
 teas vobis initio munitas exhibui. Du-
 cem vobis dedi moisen et aarō sacerdo-
 tem: lucē vobis p̄ columnā ignis p̄stiti.
 et magna mirabilia feci in vobis. Vos
 aut mei obliti estis dicit dñs. Hec dicit
 dñs oipotēs. Cōturnix vobis ī signo fu-
 it: castra vob ad tutelā dedi. et illic mur-
 murastis. et nō triumphastis in nomine
 meo de pditōe inimicōz vestrorū sed ad
 huc nunc vsq̄ murmurastis. Ubi sunt
 bñficia q̄ p̄stiti vobis: Nōne in deserto
 cū esuriretis p̄clamastis ad me dicētē
 vt qd nos in desertū istud adduxisti in-
 terficere nos. Melius nobis fuerat ser-
 uire egyptijs q̄ mori ī deserto hoc. Ego
 volui gemitus v̄os et dedi vobis man-
 na in escā. Panē angeloz manducaastis
 Nōne cū sitiretis petrā excidi. et flure-
 runt aque in saturitate. Propter estus
 solijs arboz vos teri. Diuisi vobis ter-
 ras pingues: chananeos et phereceos et
 philistinos a facie vestra pieci. Quid fa-
 ciam vobis adhuc dicit dñs. Hec dicit
 dñs oipotēs. In deserto cū essetis in flu-
 mine ammoreo sitientes et blasphemā-
 tes nomē meū. nō ignē vobis p̄ blasphe-
 mijs dedi: sed mittēs lignū in aquā dul-
 ce feci flumen. Quid tibi faciam iacob.
 Noluiti obedire iuda. Transferā me ad
 alias gētes. et vob eis nomē meū vt cu-
 stodiāt legitima mea. Quā me dereliq-
 stis: et ego vos derelinquā. Derētibz vo-
 bis a me miām nō misereboz. qm̄ inuo-
 cabitis me: ego nō exaudia vos. Iacu-
 lastis enī man⁹ v̄ras sanguine: et pedes
 v̄ri impigri sunt ad cōmittēda homici-
 dia. Nō q̄si me dereliqstis: sed vos ipos
 dicit dñs. Hec dicit dñs oipotēs. Nōne
 ego vos rogavi vt p̄ filios. et mater fi-
 lias. et vt nutritrix puulos suos: vt essetis
 mihi in populum et ego vobis in patrem.
 Ita vos collegi vt gallina pullos
 suos sub alas suas. Nōdo autem quid
 faciam vobis: Proñciam vos a facie
 mea. Oblationē cum mihi attuleritis

auertā faciē meā a vobis. Dies enim fe-
stos v̄ros et neomenia et circūcisiones re-
pudiā. Ego misi pueros meos p̄phetas
ad vos. q̄ acceptos interfecistis: et lania-
stis corpa eorū: quorū sanguinē exquiraz
dicit dñs. **Hec dicit dñs omnipotens.** Do-
mus v̄ra deserta est. **Proticiā** vos sicut
v̄etus stipulā. et filij p̄creationē nō faci-
ent qm̄ mādātū meū neglexerūt: et qd̄
malū ē corā me fecerūt. **Tradā** domos
v̄ras p̄plo veniēti q̄ me nō audiētes cre-
dūt q̄b̄ signa n̄ oñdi faciēt q̄ p̄cepi. **P̄ro-**
p̄hetas nō viderūt. et memorabunt̄ ini-
quitatū n̄ eorū. **Testoz** p̄pli veniētis grāz
cū? puuli exultāt cū leticia me nō vidē-
tes oculis carnalibz sed spū credētes q̄
viri. **Et nūc** frater aspice q̄ gloria. et vide
p̄plm̄ veniēte ab oriēte: q̄b̄ dabo ducā-
tū abraā isaac et iacob et osee et amos et
michee et iohel et abdiez ione et naum et
abachuc sophonie. aggei. zacharie et ma-
lachim q̄ et angel⁹ dñi vocat⁹ est. **II**

Et dicit dñs. Ego eduxi p̄plm̄
h̄ istū de sinitate: q̄b̄ mādātā de-
di p̄ pueros meos p̄phetas q̄s
audire noluerūt: sed irrita fecerūt mea
cōsilia. **Mater** q̄ eos generavit dicit illi.
Ite filij: qz ego vidua sum et derelicta.
Educaui vos cū leticia. et amisi vos cū
luctu et tristitia. qm̄ peccastis corā dño
deo v̄ro. et qd̄ malū est corā eo fecistis.
Modo autē qd̄ faciā vob. **Ego** vidua sum
et derelicta. **Ite filij** et petite a dño mīaz
Ego autē te p̄r̄ testē inuoco sup̄ matrē.
filiorū qui noluerūt testamentū meū ser-
uare vt des eis cōfusiōne et matrē eorū
in direptionē: ne generatio eorū fiat. **Di-**
spergant in gētes noīa eorū. **deleant** a ter-
ra qm̄ spreuerūt sac̄m̄ meū. **Te** tibi as-
sur q̄ abscondis iniquos penes te. **Gens**
mala memorare qd̄ fecerim sode et
gomo et quorū terra iacet in piceis gle-
bis et aggeribz cinerū. **Sic** dabo eos qui
me nō audiēt dicē dñs omnipotēs. **Hec** di-
cit dñs ad esdrā. **Nūcia** p̄plo meo qm̄ da-
bo eis regnū hierlm̄ qd̄ datur⁹ erā isrl̄.
Et sumā mibi gloriā illoz. et dabo eis ta-
bernacula eterna q̄ preparauerā illis. li

gnū vite erit illis in odorē vnguētī et nō
labozabūt neqz fatigabunt. **Ite** et acci-
pietis. **Rogate** vobis dies paucos et im-
morent. **Jam** paratū est vobis regnū.
Vigilate. **Testare** celū et terrā. **Cōtrui**
enī malū et creauī bonū. qz viuo ego di-
cit dñs. **Mater** amplectere filios tuos:
educa illos cū leticia. **Sicut** colūba con-
firma pedes eorū: qm̄ te elegi dicit dñs.
Et resuscita bo mortuos de locis suis. et
de monumētis educa illos: quoniā co-
gnoui nomē meū in israhel. **Noli** timere
mater filioz quoniā te elegi dicit dñs.
Mittam tibi adiutorium pueros meos
esaiam et ieremiā: ad quoz cōsiliū san-
ctificaui et parauī tibi arbores duodecī
grauatas varijs fructibz et totidem fon-
tes fluentes lac et mel. et mōtes immē-
sos septē. habētes rosam et liliū in q̄bus
gaudio implebo filios tuos. **Clidū** iu-
sifica. pupillo iudica. egenti da- opha-
num tuere. nudū vesti. cōfractū et debile
cura. claudū irridere noli. tutare mancū
et cecū ad visionē claritatis mee admit-
te. **Senē** et iuuenē intra muros tuos
serua. mortuos vbi inueneris signans
cōmenda sepulcro. et dabo tibi primam
cessionē in resurrectione mea. **Datisa** et
quiesce populus meus: qz veniet requi-
es tua. **Nutrix** bona nutri filios tuos cō-
firma pedes eorū. **Seruos** quos tibi de-
di: nemo ex eis interiet. **Ego** enī in eos
requiraz de numero tuo. **Noli** fatigari.
Cum enī venerit dies p̄ssure et angu-
stie: alij plorabūt et tristes erunt. tu au-
tem hilaris et copiosa eris. **gelabūt** gen-
tes et nil aduersus te poterunt dicit do-
minus. **Man⁹** mee tegent te: ne filij tui
gehennā videant. **Iocundare** mē cū fi-
lijs tuis qz ego te eripiā dicit dñs. **Fili-**
os tuos dormiētes memorare: qm̄ ego
eos educam de lateribz terre et miseri-
cordiam cum illis faciam quoniā miseri-
coris sum. dicit dñs omnipotēs. **Amplecte**
re natos tuos vsqz dum venio et p̄stē
illis misericordiam: qm̄ exuberant fon-
tes mei. et gratia mea nō deficiet. **Ego**
esdras p̄ceptum accepi a domino in

monte orb: vt ireni ad israel. Ad quos
cū venire reprobaueſt me et respuerūt
mandatū dñi. Ideoq; vobis dico gētes
q̄ auditis et intelligitis. Expectate paſſio
rē v̄m requiē eternitatis dabit vobis
qm̄ in primo eſt ille q̄ i fine ſeculi adue
niet. Parati eſtote ad p̄mia regni. quia
lux p̄petua lucebit vob: p̄ eternitatē t̄pis
Fugite vmbra ſeculi hui⁹. Accipite iocū
ditatē gl̄e v̄re. Ego teſtor palā ſaluato
rē meū: p̄mendatū donū accipite et iocū
damini. gr̄as agētes ei qui vos ad cele
ſtia regna vocauit. Surgite et ſtate: et vi
dete nūerū ſignatorū i iuuio dñi. Qui
ſe de vmbra ſeculi trāſulerūt ſplēdidas
tunicas a dño acceperūt. Recipe ſiō nu
merū tuū. et p̄clude candidatos tuos q̄
legē dñi p̄pleuerūt. Filioꝝ tuoꝝ q̄s opta
bas plen⁹ eſt numerus. Roga imperiū
dñi: vt ſanctificet p̄pls tuus q̄ vocatus
eſt ab initio. Ego eſdras vidi in monte
ſion turbā magnā quā numerare nō po
tui. et oēs canticis collaudabāt dñm. et
i medio eoz erat iuuenis ſtatura ceſſus
eminētior oib; illis et ſingulis eoz capi
tib; imponebat coronas et magis exalta
baſ. Ego autē miraculo tenebar. Tūc in
terrogauī angelū et dixi. Qui ſūt hi dñe
Qui r̄ndens dixit mihi. Hi ſunt q̄ mor
talē tunicā depoſuerūt. et immortalē ſum
pſerūt. et p̄feſſi ſūt nomē dei. Modo co
ronantē et accipiūt palmas. Et dixi ange
lo. Ille iuuenis q̄s eſt q̄ eis coronas im
ponit et palmas in manus tradit. Et re
ſpondens dixit mihi. Ipſe eſt filius dei
quē in ſeculo p̄feſſi ſūt. Ego autē magni
ficare eos cepi: q̄ fortiter p̄ noīe dñi ſte
terūt. Tūc dixit mihi angel⁹. Glade an
nuncia p̄plo meo q̄lia. et quāta mirabi
lia dñi dei vidisti.

III

Ano triceſimo ruine ciuitatis
a erā in babilone et cōturbat⁹ ſuꝝ
ſup cubiculo meo recumbēs. et
cogitatōes mee aſcēdebāt ſup cor meū:
qm̄ vidi deſertionē ſion. et abundantia
eoz q̄ habitabāt in babilone. Et venti
latus eſt ſpūs meus valde. Et cepi loq̄
ad altiffimū verba timorata. Et dixi. Q

dñator dñe tu dixiſti ab initio qm̄ plāta
ſti terrā. et hoc ſol⁹. et imperaſti p̄plo. et de
diſti adā corpus mortuū ſ; et ipm̄ figmē
tū manuū tuarū erat. et inſufflaſti in eū
ſpiritū vite. et fact⁹ ē viuēs corā te. et in
dixiſti eū in paradifo quē plantauerat
dextera tua anteq̄ terra aduentaret. Et
huic mandaſti diligere viā tuā. et p̄ter
iuit eā. et ſtatim inſtituiſti in eo morteꝝ
et in natōib; eius et nate ſunt gētes et
trib; et p̄pli et cognatōes quaz nō eſt nu
merus. Et ambulauit vnaqueꝝ gens
in volūtate ſua. et mira agebāt corā te.
et ſpernebant p̄cepta tua. Iterū autē in
tpe induxiſti diluuiū ſup inhabitātes ſe
culū. et p̄didisti eos. Et factū eſt in vno
quoꝝ eoz ſicut adē mori: ſic his diluui
um. Dereliquiſti autē vñū ex his noe cū
domo ſua: et ex eo iuſti oēs. Et factū eſt
cū cepiſſent multiplicari qui habitabāt
ſup terrā. et multiplicauerūt filios et po
pulos et gētes multas et ceperūt iterato
impietatē facere plus q̄ p̄iores. Et fa
ct⁹ eſt cū iniquitatē faceret corā te: ele
giſti tibi virū ex his cui nomē erat abra
am. Et dilexiſti eū: et demōſtraſti ei ſoli
voluntatē tuā. Et diſpoſuiſti ei teſtamē
tum eternū et dixiſti ei vt nō vnq̄ tere
linq̄res ſemē ei⁹. Et dediſti ei iſaac: iſaac
dediſti iacob et eſau. Et ſegregaſti tibi ia
cob: eſau autē ſeparaſti. Et factus eſt ia
cob in multitudine magna. Et factū eſt
cū educeres ſemē eius ex egypto addu
xiſti ſup montē ſina. Et inclinaſti celos
et ſtatuſti terrā. et cōmouiſti orbem et
tremere feciſti abyſſos et cōturbaſti ſe
culū et trāſiit gloria tua portas q̄tuoꝝ
ignis et terremotus et ſpūs et gelu. vt da
res ſemini iacob legē et generatōi iſrl̄ di
ligentiā. Et nō abſtulisti ab eis cor mā
lignū: vt faceret lex tua in eis fructum.
Cor enī malignū baiulans primus a
dam tranſgreſſus et victus eſt: ſed et o
mnes q̄ de eo nati ſunt. Et facta eſt per
manens inſirmitas. et lex cum corde po
puli cum malignitate radicis. et diſceſſit
quod bonum eſt. et manſit malignū. Et
tranſierūt tempora et finiti ſunt anni. et

17
suscitasti tibi seruum nose dauid et dixisti
ei edificare ciuitatem nois tui. et offerre
ibi in eade thurs et oblatōes. Et factū est
hoc annis multis. et dereliquerūt q̄ ha-
bitabāt ciuitatē in oibz faciētes sicut fe-
cit adā et oēs generatōes ei⁹. Et tebanf
enī et ipi corde maligno Et tradidisti ci-
uitatē tuā in manibz inimicōz tuozum.
Nunquid meliora faciūt qui habitant
babylonē. Et ppter hoc dñabit sion. Fa-
ctum est cū uenissē huc et uidissēs im-
pietates quaz nō ē numer⁹. et delinquē-
tes multos: uidit aīa mea h̄ tricesimo an-
no et excessit cor meū: qm̄ uidi quō susti-
nes eos peccātes: et peccasti ipie agētibz
et pdidisti pplm̄ tuū et pseruasti inimicos
tuos et nō significasti. Nihil memi quō
debeat derelinqui uia hec. Nunquid melio-
ra facit babylō q̄ sion. aut alia gens co-
gnouit te pter isrl. Aut q̄ tribz credide-
rūt testamētis tuis sicut iacob. Quarū
merces nō p̄pauit: neqz labz fructifica-
uit. Pertransiēs enī ptransiui i gētibz
et uidi abundātes eas et nō memorātes
mandatorz tuoz. Nūc ḡ pondera in sta-
tera nēas iniquitates et eoz q̄ habitant
in seculo et nō inuenietur nomē tuum
nisi in israel. Aut quando peccauerunt
in conspectu tuo qui habitant terram:
aut q̄ gens sic obseruauit mandata tua
Hos quidē p noia inuenies fuisse mā-
data: nā: gētes aut nō inuenies. III

Et rñdit ad me angelus q̄ mis-
sus est ad me cui nomē huriel.
et dixit mihi. Excedens excessit
cor tuū in seculo hoc. et cōprehendere co-
gitas uiam altissimi. Et dixi. Ita dñe
meus. Et rñdit mihi et dixit. Tres uias
missus sum ostēdere tibi. et tres simili-
tudines pponere corā te. de quibz mihi
si renūciaueris vnā ex his. et ego tibi te
mōstrabo uia quā desideras uidere et to-
celo te vñ sit cor malignū. Et dixi. Loq̄-
re dñe me⁹. Et dixit ad me. Glade pon-
dera mihi ignis pond⁹: aut mēsurā mi-
hi flatū uēti: aut reuoca mihi diē q̄ pre-
riit. Et rñdi et dixi. Quis notoz poterit
facere ut me interrogēs de his. Et dixit

ad me. Si essem interrogans te dicēs:
q̄te habitatōes sūt i corde mar. aut q̄-
te uene sūt in pncipio abyssi. aut q̄te ue-
ne sūt sup firmamentū. aut q̄ sūt erit⁹
padi. diceres mihi fortassis i abyssum
nō descēdi. neqz i infernū adhuc: neqz i
celū nūqz ascēdi. Nūc aut nō interroga-
ui te nisi de igne et uēto et die p quē tran-
sisti. et a q̄bz separi nō potes. et nō rñdi-
sti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu q̄ tua
sunt tecū coadulescētia nō potes agno-
scere. Et quō poterit uas tuū cape altis-
simi uia. et iā exteri⁹ corrupto seculo in-
telligere corruptōz euidentē i facie mea
Et dixi illi. Mel⁹ erat nos nō esse q̄ ad
huc uiuētes uiuere in impietatibz et pati
et nō intelligere de q̄ re. Et rñdit ad me
et dixit. Proficiscēs pfectus sum ad sil-
uam lignoz campi: et cogitauerūt cogi-
tationē et dixerūt. Venite et eam⁹ et facia-
mus ad mare bellū ut recedat corā nob
et faciam⁹ nobis alias siluas. Et silt flu-
ctus maris et ipi cogitauerūt cogitatōz
et dixerūt. Venite ascendentes debella-
mus siluas campi. ut et ibi cōsumem⁹
nobismetipsis aliā regionē. Et factus est
cogit⁹ silue in uanū. Venit enī ignis
et cōsumpsit eā. Silt et cogitatus flu-
ctus maris. Stetit ei arena et p̄hibuit
eos. Si enim esses iudex hoz: quē inci-
peres iustificare: aut quē p̄dēnare Et rñ-
di et dixi. Et itqz vnā cogitatōz cogitauē-
rūt. Terra enī data est silue et mari loc⁹
portare fluct⁹ suos. Et rñdit ad me. et di-
xit. Bene tu iudicasti. Et quare nō iudi-
casti tibi metip̄si. Quēadmodū enī ter-
ra silue data est. et mare fluctibz suis: sic
qui sup terrā inhabitāt que sūt sup ter-
rā intelligere solūmō pnt. et qui sup ce-
los q̄ sup altitudinē celoz. Et rñdi et di-
xi. Depcor te dñe ut mihi rēf. sensus in-
telligendi. Nō enī uolui interrogare te
supioribz tuis: sed de his que p̄transēūt
p nos quotidie. ppter quid israel dat⁹ in
obprobriū gentibz quē dilexisti pplm̄ da-
tus est tribubz impijs: et lex patrū nō-
rum in interitū deducta est. et dispositio-
nes scripte nūqz sunt. et p̄transiimus

de seculo ut locuste. et vita nra stupor et
pauor: et nec digni sum? misericordia co
sequi. Sed quid faciet noi suo qd inuo
catu est sup nos. Et de his interrogauit
et respodit ad me et dixit. Si fueris plu
rimu scrutat? frequeter miraber. Qui
festinas festinat: seculu ptransire. et no ca
pit portare q i futuris tpiu iustis repro
missa sunt: qm plenu iniusticia est secu
lu hoc et infirmitatib. De quib aut in
terrogas dica. Seminatu est enimalu
et necdu venit destructio impius. Si ergo
no inuersum fuerit qd seminat u est. et
discesserit locus vbi seminat u est malu
no veniet vbi seminat u est bonu. Qui
gramen seminis mali seminat u est in cor
de ade ab initio. et qtu impietatis ge
nerauit vsq nunc: et generat vsq cu ve
niat area. Estima aut apud te gramen
mali seminis qtu fructu impietatis ge
nerauit qn secate fuerint spice qtu no e
nunc? q magnu area incipiet facere. Et
rudi et dixi. Quod: et qn hec? Quare mo
dici et mali anni nri? Et rudi ad me. et
dixit mihi. No festines tu sup altissimu
Tu eni festinas inaniter esse sup ipm.
No excessus tuus multus. No ne de his
interrogauerit aie iustoz in pmpuatijs
suis dicetes. Usque q spero sic et qn veni
et fructus aree mercedis nre. Et rudi
ad ea hieremiel archangel? et dixit. Qu
impletus fuerit numer? semin u in rob
qm in statera poderauit seculu et mesu
ra mesurauit tpa. et numero numerauit tpa
et no pmouit nec excitauit vsq du im
pleat pdicta mesura. Et rudi et dixi. Q
dnator dne: sed et nos oes pleni sumus
impietate. Et ne forte ppter nos no im
pleant iustoz aree: ppter pctu inhabitant
tiu sup terras. Et rudi ad me: et dixit.
Uade iterroga pgnante si qn impleue
rit noue menses suos. adhuc poterit ma
trix eius retinere ptam in semetipa Et
dixi. No pt dne. Et dixit ad me. In in
ferno pmpuaria aiaz: matrici assimila
ta sunt. Quoadmodu eni illa festinat q
parit effugere necessitate ptus. sic et hic
festinat reddere ea q pmadata sunt. Ab

initio tibi demonstrabit de his q percipit
videre. Et rudi et dixi. Si iueni graz an
oculos tuos. et si possibile e. et si idoneus
sum: demonstra mihi si plus q preteritu
fit hvenire: aut plura ptransierunt supra
q fntu est Quid ptra fuit scio. qd aut
futu sit ignoro. Et dixit ad me. Sta
sup dexteru pte. et demonstrabo tibi inter
pretatione similitudinis. Et steti et vidi
et ecce fornax ardes trahit cora me. Et fa
ctu est cu tra firet flama vidi. et ecce su
perauit sum? Post h trahit cora me nu
tes plena aq. et imisit pluuiam ipetu mul
ta. Et cu trahisset impet? pluue supraue
runt i ea gutte. Et dixit ad me. cogita ti
bi. Sicut crescit pluuiam ampl? q gutte
et ignis q sum? sic supabundauit q trahi
uit mesura. Supauerunt aut gutte et fu
mus. Et orauit et dixi. Putas viuo vsq
in dieb illis. Vel qd erit in dieb illis.
Rudi ad me: et dixit. De signis de qb
me interrogas ex pte possum tibi dicere
de vita aut tua no sum missus dicere ti
bi: sed nescio.

V
Signis aut. ecce dies venient
D in quib apprehendent q inhabi
tant terra incensu multo. et ab
scondet veritatis via et sterilis erit aside
regio et multiplicabit iniusticia sup hac
qua ipe tu vides. et sup qua audisti olim
et erit ipositio vestigio qua nunc vides re
gnare regione: et videbat ea deserta. Si
aut tibi dederit altissim? viuere videbis
post terciu tubam et relucescet subito sol
noctu. et luna ter i die. et de ligno sanguis
stillabit. et lapis dabit voce sua et pli co
mouebunt et regbit que no speret q in
habitāt sup terra et volatilia comigratio
ne faciet. et mare sodomiticu pisces reij
ciet. et dabit voce noctu qua no nouerat
multi. Qes aut audiet voce ei?. Et cha
os fiet p loca multa. et ignis frequeter
remittet. et bestie agrestes transmigra
bunt et mulieres mēstruate parient mon
stra. et in dulcib aqs false inuenient. et
amici oes semetipos expugnabunt. et ab
scondet tunc sensus. et intellectus sepabit
in pmpuatiu suum. et queres a multis

et nō inuenies et multiplicabis iniusticia
et incōnientia sup terrā. Et interroga
bit regio primā suā: et dicet. Nunquā p
te trāsijt iusticia iustū faciēs. Et h̄ nega
bit. Et erit in illo tpe: et sperabūt hoīes
et nō impetrabūt labozabūt et nō dirigē
tur vie eoz. Hec signa dicere tibi pmis
sum est mihi. Et si oraueris iterū et plo
raueris sicut et nūc. et ieiunaueris se
ptem dieb: audies iterato hoz maioza.
Et euigilauī. et corpus meū horruit val
de. et aīa mea labozauit vt deficeret. Et
tenuit me q̄ venit angelus qui loqueba
tur in me et cōfortauit me et statuit me
sup pedes. Et factū est in nocte secunda
et venit ad me salathiel dux populi: et di
xit mihi. Ubi eras. Et quare uult? tuus
crisis. Aut nescis qm̄ tibi creditus est is
rael in regione trāsmigratōis eoz. Exur
ge ergo et gusta panē. et nō derelinquas
nos sicut pastor gregē suū in manib: lu
porū malignoz. Et dixit ei. Uade a me et
nō appropies ad me. Et audiuit vt dixit
recessit a me. Et ego ieiunauī diebus se
ptem plulās et plorās: sicut mihi man
dauit huriel angelus. Et factus est post
dies septē. et itez cogitatōes cordis mei
molestē erāt mihi valde. Et resumpsit
aīa mea spiritū intellectū. et itez cepi lo
qui coram altissimo sermones. Et dixi.
Dñator dñe ex omni filia terre et oīb:
arib: tibi ei? elegisti vineā vnā. et ex omni
terra ozbis elegisti tibi foueā vnā et ex oī
bus florib: ozbis elegisti tibi lilīū vnū.
et ex oīb: abyssis maris replesti tibi riuū
vnū. et ex oīb: edificatis ciuitatib: sancti
ficasti tibi metipī sion. et ex oīb: creat: vo
latilib: noīasti tibi columbā vnā. et ex oī
bus plasmatis pecozib: puidisti tibi ouē
vnā. et ex oīb: multiplicatis pplis acq̄si
uisti tibi pplm̄ vnū: et ab oīb: pbatā legē
donasti huic quē de siderasti p̄lo. et nūc
dñe vt qd tradidisti vnū plurib:. Et p̄
parasti sup vnā radicē alias. Et disper
disti vnicū tuū in multis. Et cōculcaue
rūt eū q̄ p̄radicebant sponsonib: tuis
quicq: tuis testamētis nō credebant. Et
si odiens odisti pplm̄ tuū: tuis manib:

debet castigari. Et factū est euz locutus
esset sermones. et missus est angelus
ad me qui ante venerat ad me p̄terita
nocte et dixit mihi. Audi me et instrua
te: et intende mihi et adficiam corā te.
Et dixi. Loquere dñe meus. Et dixit ad
me. Valde tu in excessū mentis factus es
pro israel. An plus dilexisti eum q̄ qui
eū fecit. Et dixi ad eū. Nō dñe sed dolēs
locutus sum. Torquent enim me renes
mei p̄ omnē horā querentē apprehēde
re semitā altissimi. et inuestigare ptē iu
dicij eius. Et dixit ad me. Nō potes. Et
dixi. Quare dñe. Ad quid nascebar. aut
quare nō siebat matrix matris mee mi
hi sepulcrū: vt nō viderē labozē iacob et
defatigationē generis israel. Et dixit ad
me. Numera mihi que nec dū venerāt
et collige mihi dispersas guttas. Et re
uirida mihi aridos flores. et aperi mihi
clausa p̄mptuarā. et pduc mihi inclu
sos in eis flatus. Demonstra mihi vocis
imaginē. et tunc ostendā tibi labozē quē
rogas videre. Et dixi. Dominator dñe:
quis enī est q̄ potest hec scire nisi qui cū
hominibus habitationē nō habet. Ego
aut insipiens et quō potero dicere de his
quibus me interrogasti. Et dixit ad me
Quō nō potes facere vnum de his que
dicta sunt: sic nō poteris inuenire iudi
cium meū: aut in fine charitatē quā po
pulo promisi. Et dixi. Sed ecce dñe: tu
p̄pe es his qui in finem sunt. Et quid
facient qui ante me fuerūt aut nos. aut
hi qui post nos. Et dixit ad me. Corone
assimilabo iudiciū meū. Sicut nō no
uissimoz tarditas: sic nec priorū veloci
tas. Et r̄ndi et dixi. Nec poteris facere
eos qui facti sunt. et qui sunt. et q̄ futuri
sunt in vnū: vt celerius iudicium tuū
ostendas. Et r̄ndi ad me et dixit. Non
p̄t festinare creatura sup creatorem nec
sustinere seculū eos qui in eo creati sūt
in vnū. Et dixi. Quō dixisti seruo tuo:
quoniā viuificās viuificasti a te creatā
creaturā in vnū. et sustinebat creatura:
poterit et nūc portare p̄ntes i vnū. Et di
xit ad me. Interroga matricē mlieris. et

dices ad eā. Et si paris: quare per te. Roga ergo eam: ut det decem in unum. Et dixit. Adhuc poterit: sed secundum te. Et dixit ad me. Et ego dedi matricem terre his qui seminati sunt super eam per te. Quemadmodum enim infans non parit ea que senum sunt: sic ego disposui a me creatum seculum. Et interrogavi et dixi. Cum iam dederis mihi viam loquar coram te. Nam mater nostra de qua dixisti mihi: adhuc iuuenis est: iam senectuti appropinquat. Et respondit ad me et dixit. Interroga eam que parit: et dicet tibi. Dices enim ei. Quare quos peperisti nunc non sunt filii his que ante te. si minores statura: Et dicet tibi et ipsa. Alii sunt qui in iuuetute virtutis nati sunt: et alii que sub tpe senectutis deficiente matrice sunt nati. Considera ergo et tu quam minori statura estis pre his qui ante vos: et qui post vos minores quam vos: quasi iam senescentes creature et fortitudinem iuuentutis pretereuntes. Et dixi. Rogo domine si inueni gratiam ante oculos tuos: demonstra seruo tuo per quem visites creaturam tuam.

VI

Et dixit ad me. In initio terreni orbis et antequam statum exire seculi: antequam spiraret conuentiones ventorum: et antequam sonaret voces tonitruum: et antequam splenderet nitores choruscationum: et antequam confirmarentur fundamenta paradisi: antequam viderentur decora flores: et antequam confirmarentur mote virtutes: antequam colligerentur innumerabiles militie angelorum: et antequam extollerentur altitudines aeris: et antequam noiarentur mensure firmamentorum: et antequam estuarentur camini in fide: et antequam inuestigarentur putes anni: et antequam abalienarentur eorum qui nunc peccant ad inuentiones et consignati essent qui fidem thesaurauerunt: tunc cogitavi et facta sunt per me solum et non per alium: et finis per me et non per alium. Et respondi: et dixi. Que erat separatio temporum: aut quam prioris finis et sequentis initium: Et dixit ad me. Ab abraam usque ad isaac quando nati sunt ab eo iacob et esau manus iacob tenebat ab initio calcaneum esau. Finis enim huius

seculi esau et principium sequentis iacob. Mois manus inter calcaneum et manum. Aliud noli querere esdra. Et respondi et dixi. O donator domine: si inueni gratiam ante oculos tuos: oro ut demonstres seruo tuo finem signorum tuorum quorum partem mihi demonstrasti nocte precedente. Et respondit et dixit ad me. Surge super pedes tuos: et audi vocem plenissimam sonitus. Et erit sicut commotio: nec commouebit locus in quibus stes super eum. Ideo cum loquitur tu non expauescas: quam de fine verbum: et fundamentum terre intelligis: quam de ipso sermo tremiscit et commouebit. Scit enim quam finem eorum oportet commutari. Et factum est cum audissem surrexi super pedes meos: et audiui: et ecce vox loquens et sonus eius sicut sonus aquarum multarum. Et dixit. Ecce dies veniunt et erit quando appropinquare incipiam ut visitet habitates in terra: et quando inquirere incipiam ab eis que iniuste nocuerunt iniusticia sua: et quando suppleta fuerit humilitas fidei et cum supsignabitur seculum quod incipiet pertransire hec signa faciam. Liberi aperientur ante faciem firmamenti: et omnes videbunt simul et animalia infantes loquentur vocibus suis: et pregnantes immaturos parient infantes trium et quattuor mensium: et viuent et suscitabunt. Et subito apparebunt seminata loca non seminata: et plena per partuaria subito inuenientur vacua: et tuba canet cum sono: quam cum omnes audierint: subito expauescent. Et erit: in illo tempore debellabunt amici amicos ut inimici: et expauescet terra cum his. Et uene sonitus stabunt: et non decurret in horis tribus. Et erit omnis qui derelictus fuerit ex omnibus istis quibus pre dixi tibi: ipse saluabitur: et videbit salutare meum et finem seculi vestri. Et videbunt qui recepti sunt homines qui mortem non gustauerunt a natiuitate sua: et mutabitur cor inhabitantium: et conuertetur in sensum alium. Delebitur enim malum: et vincetur corruptela: et ostendetur veritas que sine fructu fuit diebus tantis. Et factum est cum loqueretur mihi: et ecce paulatim intuebar super eum ante quem stabam: et dixit ad

me hec. Veni tibi ostendere tempora future no-
ctis. Ergo iterum rogaueris, et iterum
ieiunaueris septem diebus, iterum tibi renun-
ciauisti huiusmodi maiora pro die quam audiui. Audita
est enim vox tua apud altissimum. Vidit enim
fortis directionem tuam, et prouidit pudicitiam
quam a iuuentute tua habuisti, et propter hoc
misit me demonstrare tibi hec omnia et di-
cere tibi. Confide et noli timere, et noli fe-
stinare cum prioribus temporibus cogitare uana,
ut non pereres a nouissimis temporibus. Et factum
est post hec et fleui iterum et similiter ie-
iunavi septem diebus, ut suppleam tres heb-
domadas que dicte sunt mihi. Et factum
est in octaua nocte et cor meum turbabatur
iterato in me et cepi loqui coram altissimo
Inflammabatur enim spiritus meus ualde, et
aer mea anxietas et dixi. Domine loquens
locutus es ab initio: creature in primo
die diceres. Fiat celum et terra, et tuum uer-
bum opus perfectum. Et erat tunc spiritus et te-
nebre circumferebantur et silentium, sonus
uocis hominis non dum erat abs te. Tunc di-
xisti de thesauris tuis perferrum lumen lumi-
nosum: quo apparet opus tuum. Et die
secundo creasti spiritum firmamenti, et im-
perasti ei ut diuideret et diuisionem face-
ret inter aquas: ut pars quedam sursum
recederet: pars uero deorsum maneret.
Et tertia die imperasti aquis congregari
in septima parte terre: seruoque preser-
uasti et conseruasti: ut ex his sint coram te
ministrantia seminata deo culta. Verbum
enim tuum processit, et opus tuum statim fie-
bat. Processit enim subito fructus multi-
tudinibus immensus et concupiscentie gustus
multiformes et flores colore immutabilis
odores odoramenti inuestigabilis. Et die
tercio hec facta sunt. Quarta autem die im-
perasti fieri solis splendorem: lune lumen,
stellarum dispositionem, et imperasti eis ut de-
seruirent futuro plasmato homini. Quinto
autem die dixisti septime parti ubi erat aqua
congregata ut precrearet animalia et volatilia
et pisces, et ita fiebat. Aqua muta et
sine aera que dei nutu iubebantur animalia fa-
ciebat: ut ex hoc mirabilia tua nationes
enarrent. Et tunc preseruasti duas aeras.

nomine unum uocasti enoch, et nomine secun-
de uocasti leuiathan, et separasti ea ab ali-
terutro. Non enim poterat septima pars ubi
erat aqua congregata capere ea. Et dedi-
sti enoch unam partem que siccata est ter-
cio die ut habitet in ea: ubi sunt moeres
mille. Leuiathan autem dedisti septimam
partem humidam et seruasti eam ut fiat in
deuorationem quibus uis et quando uis
Sexto autem die imperasti terre ut crea-
ret coram te iumenta et bestias et repti-
lia et super his adam quem constituisti ducem
super omnibus factis que fecisti et ex eo educi-
mur nos omnes quemque elegisti populum
Hec autem omnia dixi coram te domine quia propter
nos creasti seculum. Residuas autem gen-
tes ab adam natas dixisti eas nihil esse, et
quam saluie assimilatae sunt, et quasi stillicidi-
um de uase similitas abundantiis eorum. Et
nunc domine ecce iste getes qui in nihilum repu-
tate sunt: ceperunt dominari nostri et deuorare:
nos autem populus tuus quem uocasti primoge-
nitum unigenitum emulatore tuum tra-
diti sumus in manibus eorum. Et si propter
creatum est seculum quare non heredita-
tem possidemus cum seculo. Usque
quo hec.

VII

Factum est cum uoluisssem loqui
e uerba hec: missus est ad me an-
gelus qui missus fuerat ad me
primis noctibus: et dixit ad me. Surge
esdra, et audi sermones quos ueni loqui
ad te. Et dixi. Loquere deus meus. Et dixit
ad me. Mare positum est in spacio loco
esset altum et immensum: erit autem ei introi-
tus in angusto loco positus: ut esset simi-
lis fluminibus. Quis enim uolens uolu-
erit ingredi mare et uidere eum uel dominari
eius si non transierit angustum, in latitu-
dinem uenire quod poterit. Preter aliud. Ci-
uitas est edificata et posita in loco cam-
pestri: est autem plena omnium honorum. In-
troitus eius angustus et in principio positus
ut esset a dextris quidem ignis, a sinistris
aqua alta: semita autem est una sola in-
ter eos posita, hoc est inter ignem et aquam
ut non capiat semita nisi solummodo vesti-
gium hominis. Si autem dabitur ciuitas hominum

in hereditate. si nunc ante positum piculum
 pertransierit: quod accipiat hereditatem suam
 Et dixi. Sic dñe. Et dixit ad me. Sic
 est et isrl' ps. Propter eos enim feci seculum
 et quoniam transgressus est adā constituciones
 meas: iudicatum est quod factum est. Et facti
 sunt introitus huius seculi angusti et dolentes
 et laboriosi: pauci autem et mali et piculorum
 pleni et labore magnoque fultis: nam maioris
 seculi introitus spaciosi et securi et facien-
 tes immortalitatis fructum. Si ergo egredien-
 tes non fuerint ingressi qui viuunt. angusta
 et vana haec. non poterunt recipere qui sunt repo-
 sita. Nunc ergo tu quare turbaris cum sis cor-
 ruptibilis. et quod moueris tu cum sis mor-
 talis? Et quare non accepisti in corde quod fu-
 turum. sed quod in presentibus. Respondi et dixi. Domine
 ecce disposuisti lege tua: quoniam iusti he-
 reditabunt haec. Impii autem bibunt: iusti autem
 ferent angusta: sperantes spaciose. Qui enim
 impie gesserunt et angusta passi sunt. et spa-
 ciose non videbunt. Et dixit ad me. Non est
 iudex super terram: neque intelligens super altissi-
 mum. Perierunt enim multi presentibus: quia negli-
 git qui ante posita est dei lex. Mandans enim
 mandauit deus uenientibus quoniam uenerunt: quod fa-
 cientes uiuerent. et quod obseruantes non pu-
 nirentur. Multi autem non sunt persuasi et dixerunt
 ei. et constituerunt sibi cogitamentum vanitatis
 et proposuerunt sibi circūuentōes delictorum
 et supdixerunt altissimo non esse et uias eius
 non cognouerunt et legem eius spreuerunt et spō-
 siones eius abnegauerunt. et in legitimis
 eis fidem non habuerunt: et opera eius non pro-
 fecerunt. Propter hoc esdra uacua uacua
 uis. et plena plenis. Ecce tempus ueniet. et
 erit quoniam uenient signa qui praedixi tibi. Et ap-
 parebit sponsa et apparescens ostendet
 que nunc subducit terra et omnes qui liberatus
 est de praedictis malis. ipse uidebit mirabi-
 lia mea. Reuelabit enim filius meus iesus
 cum his qui cum eo sunt. et iocundabun-
 tur qui relictis sunt in annis quadringē-
 tis. Et erit post annos hos et morietur filius
 meus christus. et omnes qui spiramentum
 habent huiusmodi. et conuertet seculum in antiquum
 silentium diebus septem sicut in prioribus iu-
 dicijs. ita ut nemo derelinquatur: et erit

post dies septem: et excitabit quod nondum vi-
 gilat seculum. et morietur corruptum. Et ter-
 ra reddet qui in ea dormiunt. et puluis qui in
 eo silentio habitant. et promptuaria red-
 dent qui eis commendate sunt anime. Et reue-
 labitur altissimus super sedem iudicij. et pro-
 transibunt miserie. et longanimitas con-
 gregabit. Iudicium autem solum remanebit
 ueritas stabit. et fides ualefiet. Et opus
 subsequetur. et merces ostendet. et iusticie
 uigilabunt. et iniusticie non dominabuntur. Et di-
 xi. Primum abraam propter sodomitas orauit
 et moyses pro patribus qui in deserto peccauerunt
 et qui post eum pro israhel in diebus ahaab et sa-
 muelis et dauid pro praedicatione. et salomon pro
 eis qui uenerunt in sanctificationem. et helias
 pro his qui pluuia acceperunt et pro mortuo ut
 uiueret. et ezechias pro populo in diebus senna-
 cherib. et multi pro multis. Si ergo modo quoniam cor-
 ruptibile increuit. et iniusticia multipli-
 cara est. et orauerunt iusti pro impijs: quare et
 nunc sic non erit. Et respondit ad me: et dixit.
 Praesens seculum non est finis: gloria in eo
 frequens manet propter hoc orauerunt pro
 inualidis. Dies enim iudicij erit finis tem-
 poris huius. et initium temporis futuri immor-
 talitatis: in quo praesens corruptela so-
 luta est intemperantia abscisa est incru-
 delitas creuit autem iusticia. orta est ueri-
 tas. Tunc enim nemo poterit saluare eum
 qui perijt. neque demergere qui vincit. et
 respondi et dixi. Hic sermo meus primum
 et nouissimus. quoniam melius erat non
 dare terram adam. uel cum iam dedisset
 coercere eum ut non peccaret. Quid enim
 prodest hominibus in presenti uiuere in tri-
 stitia. et mortuos sperare punitionem. O
 tu quid fecisti adā Si enim tu peccasti non
 est factus solus tuus casus sed et noster
 qui ex te aduenim. Quid enim prodest nobis
 si promissum est nobis immortale tempus
 nos autem mortalia opera egimus. Et quoniam
 praedicta est nobis proxima spes: nos uero
 pessimi uani facti sumus. Et quoniam reposi-
 ta sunt nobis habitacula sanitatis et securi-
 tatis: nos uero male conuersati sumus.
 Et quoniam reposita gloria altissimi pro-
 tegere eos qui tarde conuersati sunt: nos

añt pessimis vijs ambulauim⁹. Et qm̄
onidet paradifus cui⁹ fructus incorru-
ptus pleuerat in q̄ est feuritas ⁊ mede-
la nos vero nõ ingrediem̄. In ingratis
eni locis ouerfati fum⁹. Et qm̄ fup stel-
las fulgebũt facies eoy q̄ abftinẽtiã ha-
buerũt: nre aũt facies fup tenebras ni-
gre. Nõ eni cogitauim⁹ vinẽtes qm̄ ini-
quitate faciebam⁹ q̄ incipiem⁹ pofl mox
te pati. Et rñdit ⁊ dixit. Hoc eft cogita-
mentũ certamif qd̄ certabit q̄ fup terrã
natus eft hõ: vt fi vici⁹ fuerit patiat⁹ qd̄
dixifti. Si aũt vicerit recipiet qd̄ dico:
qm̄ hec eft vita quã moifes dixit cũ viue-
ret ad pplm̄ dicẽs. Elige tibi vitã vt vi-
uas. Nõ crediderũt autẽ ei: fed nec pofl
eũ pph̄eris. Sed nec mihi q̄ locut⁹ fum
ad eos: qm̄ nõ effet triflitia in pditionẽ
eoy ficut futurũ eft gaudiũ fup eos qb̄
pfuafa eft fal⁹. Et rñdi ⁊ dixi. Scio dñe
qm̄ vocat⁹ eft altiffim⁹ mifericos in eo
q̄ miferet⁹ in his q̄ nondũ in feculo ad-
uenerũt. et q̄ miferet⁹ illis q̄ ouerfionẽ
faciũt i lege ei⁹. et lõganimis qm̄ lõgani-
mitatẽ pstat his q̄ peccauerũt q̄i fuis opi-
bus. et munificus eft qm̄ quidẽ donare
vult p enigẽtijs. et multe mifericordie:
qm̄ multiplicat mag⁹ mifericordias his
q̄ pntes funt ⁊ q̄ pterierũt et qui futuri
fũt. Si ei nõ multiplicauerit mifericoz-
dias fuas. nõ viuificabit feclũ cũ his fã
inhereditabat in eo. Et donat: qm̄ fi nõ
donauerit de bonitate fua. ⁊ alleuient⁹ hi
q̄ iniquitatẽ fecerũt de fuis iniquitatib⁹ nõ
poterit decies millefima p̄ viuificari ho-
minũ. Et iudex fi nõ ignouerit his qui
curati fũt d̄bo ei⁹. ⁊ releuerit multitudi-
nẽ p̄emptionũ: nõ fortaffis derelinque-
rent in innumerabili multitudine nifi
pauci valde.

VIII

Rñdit ad me: et dixit. Hoc fe-
e culũ fecit altiffim⁹ p̄ multos.
futurũ aũt p̄ paucos. Dicã
aũt corã te filitudinẽ efdra. Quõ aũt in-
terrogabis terrã. et dicet tibi. qm̄ dabit
terrã multã magis vñ fiat fictibile puũ
aut puluerẽ vñ aux fit. fic ⁊ act⁹ pntis fe-
culi. Multi quidẽ creati funt. pauci aũt

saluabunt. Et rñdi ⁊ dixi. Ab forte ḡ aia
fenfum: ⁊ deuora qd̄ fapit. Coueniti eĩ
obaudire. et pph̄erare volẽs. Nec eni tibi
eft datũ fpatiũ. Nifi folũmõ viuere. D-
dñe fi nõ pmittes feruo tuo vt ozemus
corã te. et des nobis femẽ cordi ⁊ fenfui
culturã vñ fructus fiat: vñ viuere poffit
oĩs corrupt⁹ qui portabit loci hoĩs. So-
lus eni es: ⁊ vna plasmatio nos fumus
manuũ tuar⁹ fic locut⁹ es. Et quõ nũc
in matrice plasmatũ e corp⁹ ⁊ pftas mẽ-
bra: pferuat in igne ⁊ aq̄ tua creatioz no-
uẽ mẽfibo patie tua plasmatio tuã crea-
turã q̄ in ea creata eft: ipm̄ aũt qd̄ fuat
⁊ qd̄ feruat⁹ vtracq̄ fuabũt. feruatq̄ qm̄
q̄ itez reddit matricẽ q̄ i ea creuet. Im-
perafli ei ex ipis mẽbris h̄ eft mãmullis
p̄bere lac fructui mãmullar⁹ vt nutria⁹ id
qd̄ plasmatũ eft vñ q̄ in tps aliqd̄. ⁊ po-
ftea difponas eũ tue mifericordie. Enu-
triuifti eũ tua iufticia. ⁊ erudifti eũ i lege
tua ⁊ corripuifti eũ tuo intellectu. ⁊ mox-
tificabis eũ vt tua creatura. ⁊ viuificabi-
eũ vt tuũ opus. Si ḡ pdideris eũ q̄ tã-
tis labvib⁹ plasmat⁹ e: tuo iuffu facile e
ordinari vt et id qd̄ fiebat feruare. Et
nũc dñe dicã: de oĩ boie tu magis fcis de
p̄lo aũt tuo ob quẽ doleo. ⁊ te heredita-
te tua p̄pter quã lugeo. et p̄pter ifrl̄ p̄pter
quẽ triftis fum. et de iacob p̄pter quẽ do-
leo. id incipia ozare corã te p̄ me ⁊ p̄ eis
qm̄ video lapsus n̄os q̄ inhabitam⁹ ter-
rã. Sz audiui celeritatẽ iudicif qui futu-
rus eft. Ideo audi vocẽ meã. et intelli-
ge fermonẽ meũ: et loqr̄ corã te. Anitiũ
vertoz efdra: p̄iuſq̄ affumerẽ. Et dixi.
Dñe qui inhĩtas feclũ. cui⁹ oculi ele-
uati in fupna ⁊ aere. ⁊ cui⁹ thron⁹ inef-
mabilis ⁊ gloria incõpzebẽfibil: cui astat
exercit⁹ angeloz cũ tremore q̄p̄ fuatio
in v̄eto ⁊ igni ouertit: cui⁹ verbũ verũ et
dicta pfeuerãtia cui⁹ iuffi fortis ⁊ difpo-
fitio terribil cui⁹ afpect⁹ arefacit abyffos
et indignatio tabefcere facit mõtes: ⁊ ve-
ritas tefuficaf. Exaudi ozõz ferui tui: ⁊
aurib⁹ p̄cipe p̄cationẽ figmenti tui. Dũ
eni viuo loqr̄: ⁊ dũ fapio rñdelo. Nec re-
fpicias ppli tui delicta: fed qui tibi in v̄e

ritate seruatur. Nec intēdas impia gen-
tium studia, sed qui tua testimonia cum
doloribus custodierūt. Nec cogites qui in
cōspectu tuo false puerfati sunt: sed me-
morare q̄ ex uolūtate tua timorē agnos-
uerūt. Nec uolueris perdere qui pecudū
mores habuerūt, sed respicias eos qui
legē tuā splendide docuerūt. Nec indi-
gneris eis q̄ bestijs peiores iudicati sūt,
sed diligas eos qui semp in tua iusticia
cōfidunt et gloria. Quoniā nos et pa-
tres nostri talibus moribus languem⁹: tu
autē ppter nos peccatores misericors ro-
caberis. Si enī de sideraueris ut nō mi-
sereris, tūc misericors uocaberis: nobis
autē nō habentibus opa iusticie. Iusti enī
quibus sunt opa multa reposita: ex p̄rijs
operibus recipiēt mercedē. Quid est enī
homo ut ei indigneris aut genus corru-
ptibile ut ita amarus sis de ipso. In veri-
tate enī nemo de genitis est qui nō im-
pie gessit et de p̄sistentibus qui nō deliquit.
In hoc enī annuntiabit iusticia tua et
bonitas tua dñe: cū misertus fueris eis
qui nō hñt substantiā bonorū operū. Et
rñdit ad me: et dixit. Recte locutus es
aliqua et iuxta sermones tuos sic et fiet.
Qm̄ nō uere cogitabo sup plasma eorū q̄
peccauerūt ante mortem ante iudicium
ante perditionē: sed iocundabo sup ius-
torū figmentū et memorabo p̄grina-
tionis quoq; et saluatōis et mercedis re-
ceptionis. Quō ergo locutus sum sic et
est. Sicut enī agricola serit sup terrā se-
mina multa et plantat oēs multitudi-
nis plantat, sed nō in tpe oīa q̄ semina-
ta sunt saluant. sed nec oīa que planta-
ta sunt radicabūt: sic et qui in seculo se-
minati sunt nō oēs saluant. Et respōdi
et dixi. Si inueni gratiā loqr. Quō se-
men agricolē si nō ascenderit aut nō ac-
ceperit pluuiā tuam in tpe aut si corru-
ptum fuerit multitudinē pluuię: sic perit
et similit̄er hō qui manibus tuis plasma-
tus est, et tu ei imago notatus: qm̄ si mi-
latus es ei ppter quē oīa plasmaffi, et si
milasti semini agricolę. Nō irascar sup
nos: sed p̄ce p̄lo tuo et misere heredi-

tati tue. Tu autē creature tue misereris
Et rñdit ad me et dixit. Que sunt p̄sicia
p̄sicia, et q̄ futura futuris. Multū enī
tibi restat ut possis diligere meā creatu-
ram sup me: tibi autē frequēter et ipi pri-
maui: iniustus autē nūq̄. Sed et in hoc mi-
rabilis es corā altissimo qm̄ hūliasti te
sicut decet te, et nō iudicasti te ut inter ius-
tos plurimū glorificer. Prop̄ qd̄ mi-
serie multe et miserabiles efficiēt eis q̄
habitāt seculū in nouissimis, qz in mul-
ta supbia ambulauerūt. Tu autē p te in-
tellige, et de similibus tuis inquire gloriā
Gloria enī ap̄ est paradīsus, plāta ē
arbor vite, p̄paratū est futurū tps p̄para-
ta est abundāna, edificata ē ciuitas, p̄ba-
ta est requies, p̄fecta ē bonitas, et p̄fecta
sapia. Radix mali signata est a uobis: in-
firmitas et tinea a uobis abscofa est et in
infernum fugit corruptio in obliuione.
Transferūt dolores et ostēsus est in fine
thesaurus immortalitatis. Noli ḡ adijcere
inquiredo de multitudinē eorū qui p̄reūt
Nā et ipi accipiētes libertatē spreuerūt,
altissimū, et legem eius cōtempserūt:
et uias ei⁹ dereliquerūt. Adhuc autē ius-
tos eius uolauerūt et dixerūt in corde
suo nō eē dñs, et quidē sciētes qm̄ moriū-
tur. Sicut ei uos suscipiēt q̄ p̄dicta sūt
sic eos fitis et cruciat⁹ q̄ p̄parata sunt.
Nō enī uoluit hōies disperdi. Sed et ipi
qui creati sunt, coinquinauerūt nomen
ei⁹ qui fecit eos, et ingrati fuerūt ei qui
p̄parauit eis uitā. Qua ppter iudicium
meū mō appropiat. Que nō oībus de-
mōstrauit nisi tibi, et tibi similibus paucis
Et rñdi et dixi. Ecce nūc dñe demōstra-
sti mihi multitudinē signorū q̄ incipies
facere in nouissimis sed nō demōstrasti
mihi quo tpe.

IX

Respondit ad me et dixit. Ne-
e tiens metire tempus in semet
ipso, et erit cum uideris quādo
trāsferit pars quedā signorū que p̄dicta
sunt: tūc intelliges qm̄ ipm̄ est tps in q̄
incipiet altissimus uisitare seculū quod
ab eo factū est. Et quando uidebit in se-
culo motio locorū et populorū turbatio

tūc intelliges qm̄ de his erat altissimus
locus? a dieb; q̄ fuerūt ante te ab initio
Sicut enī oē qd̄ factū est in seculo. ini-
tium h; p̄iter et p̄summatōne. et p̄sum-
matō est manifesta. sic et altissimi tpa
initia hnt̄ maifesta in p̄digijs et r̄rutib;
et p̄summatōes in actu et in signis. Et
erit oīs q̄ salu? factus fuerit et q̄ poterit
effugere p̄ opa sua. et p̄ fidē in q̄ credidi-
stis relinquet̄ de p̄dictis piculis. et vide-
bit salutare meū in terra mea. et in sinib;
meis qm̄ sanctificauī me a seculo. Et tūc
miserabunt̄ q̄ nūc abusi sūt vias meas
et in tormētis cōmorabunt̄ hi q̄ eas pie-
cerūt in p̄ceptu. Qui enī nō cognouit̄
me viuētes bñficia p̄secuti: et q̄ fastidie-
rūt legē meā cū adhuc erāt hnt̄es liber-
tatē. et cū adhuc esset eis apertus p̄nie
locus nō intellexerūt sed spreuerūt hos
oportet post mortē in cruciamēto p̄gno-
scere. Tu ergo noli adhuc curiosus esse
quō impij cruciabunt̄: sed inquire quō
iusti saluabunt̄ et quoz̄ seculū. et p̄ q̄s
seculū et qm̄. Et r̄ndi et dixi. olim locutus
sum et nūc dico et postea dicā. qm̄ plures
sunt q̄ pereūt q̄ q̄ saluabunt̄: sicut mul-
tiplicatur fructus sup̄ guttā. Et r̄ndit
ad me: et dixi. Qualis ager talia et semi-
na. et quales flores tales et tincture. et
qualis opator talis et creatio. et q̄lis agri-
cola talis cultura: qm̄ tps erat seculi. Et
nūc cū essem parās eis his q̄ nūc sūt añ
q̄ fieret seculū i q̄ habitaret. et nemo cō-
tradixit mibi. Tūc enī q̄sq; et nūc crea-
tor i mūdo h̄ parato et messe indeficien-
ti et lege inuestigabili: corrupti sunt mo-
res eoz̄. Et p̄sideraui seculū. et ecce erat
piculū p̄pter cogitatōes q̄ in eo aduene-
rūt. Et vidi et pepci ei valde. et seruaui mi-
hi acinū de lotro. et plātationē de tribu-
multa. Dereat q̄ mltitudo q̄ sine cā na-
ta ē. et seruet̄ acinū meus et plātatio mea
q̄ cū mltō labore p̄feci. Tu aut̄ si adhuc
intromittas septē dies alios s; nō ieiū-
nabis i eis: ibis i campū floz̄ vbi dom?
nō est edificata. et māducabis solūmō s̄
flozib; cāpi. et carnē nō gustabis. et vinū
nō bibes. sed solūmō flores. Dep̄care

altissimū sine intermissiōe. et veniā et lo-
quar tecū. Et p̄fect? sum sic dixit mibi i
campū q̄ vocat̄ ardath et sedi ibi in flozib;
bus. Et de herbis agri manducaui. et fa-
cta est esca earū mibi in saturitatē. Et
factū est post dies septē et ego discumbe-
bā sup̄ senū. et cor meū iterū turbat̄ sic
añ. Et ap̄tū est os meū. et inchoaui dice-
re corā altissimo et dixi. Dñe te nob̄ oñ
dēs oñsus es p̄rib; n̄ris i deserto quō nō
calcat̄ et in fructuoso: qm̄ erāt exētes de
egypto. et dicēs dixisti. Tu isrl̄ audi me et
semē iacob intēde sermonib; meis. Ecce
ego semino in vobis legē meā et faciet
in vob̄ fructū. et gloriābimī in eo p̄ se-
culū. Nā p̄res nostri accipiētes legē nō
seruauerūt. et legitia mea nō custodierūt
et factus est fruct? legis nō parēs. Nāc
enī poterat qm̄ tuus erat: nā q̄ accepit
perierūt nō custodiētes quō in eis semi-
natū fuerat. Et ecce p̄suetudo est vt cū
accepit terra semen. vel nauē mare vel
vas aliqd̄ escā vel potū: cū fuerit extermi-
natū id in q̄ seminatū est vel in quō mis-
sum est. simul id quō seminatū vel missū
est vlt̄ q̄ suscepta sūt exterminant̄ et susce-
pta iā nō manēt apud nos. S; nob̄ sic
nō factū est. Nos quidē q̄ legē accepim?
peccātes piuimus et cor n̄m quō susce-
pit eā nā lex nō perijt sed p̄mansit i suo
laboze. Et cū loquerer̄ hec in corde meo
resperi oculis meis. et vidi mulierē i ter-
tera pte. Et ecce hec lugebat et plorabat
cū voce magna. et aiō dolebat valde. et ve-
sumēta eius discissat̄ cinis sup̄ caput ei?
Et dimisi cogitat? in quib; erāt cogitās. et
cōuersus sum ad eā et dixi ei. Ut quid flet
et quid doles aio. Et dixit ad me. Dimit-
te me dñe me? vt defleā me. et adiciā do-
lozē qm̄ valde amaro sū aio. et hūiliata
suz̄valde. Et dixi ei. Quid passa es. Dic
mibi Et dixit ad me. steril̄ fui ego famu-
la tua et nō pepi hñs maritū annis trigē-
ta. Ego ei p̄ singulas horas et p̄ singlos
dies et annos trigēta hos. tēp̄cor altissi-
mū nocte ac die. Et factū est post trigin-
ta annos exaudiuit me deus ancillam
tuam. et vidit humilitatē meā et attē-

dit tribulationi mee: et dedit mihi filiū
Et iocūdata sum sup eū valde egor vir
me? et oēs ciues mei. et honorificabam?
valde forte. Et nutruui eū cū labore mul
to. et factū est cū creuisset et venisset ac
cipere vxorē. feci diē epuli.

X
Et factū est cū introisset fili? me
e us i thalamo suo: cecidit et mor
tuus ē. et eueram? oēs lumia
et surrexerūt oēs ciues mei ad solan
dū me. et quieui vsq; in aliū diē: vsq; no
cte. Et factū est cū oēs quiescent vt me
cōsolarent vt quiescerē. et surrexi nocte
et fugi et veni sicut vides in hō cāpo et co
gito iā nō reuerti in ciuitatē: sed hō cōfi
tere. et neq; māducare neq; bibere: sed
fine intermissione lugere et ieiunare vs
q; dū moriar. Et dereliq; fmones in q̄b
erā. et respōdi cū iracūdia ad eā: et dixi.
Stulta sup oēs mulieres: nō vides lu
crū nostrū et q̄ nobis ptingūt: Quā fion
mē nra oī triticia p̄strifā. et humilitate
humiliata ē et luget validissime. Et nūc
qm̄ oēs lugem? et tristes sum?. qm̄ oēs
cōtristati sum?: tu autē p̄strifā. in vno fi
lio. Interroga enī terrā et dicet tibi. qm̄
hec est q̄ debeat lugere casuz tantoz sup
eā geminantiū. Et ex ipsa ab initio oēs
nati et alij veniēt. Et ecce pene oēs in p
ditionē ambulāt. et exterminū sic mul
tudo eoz. Et q̄s ḡ debet lugere magis
nisi hec q̄ tā magnā multitudinē pdidit
q̄ tu q̄ p vno toles. Si autē dicis mihi
qm̄ nō est planctus me? filis terre: qm̄
fructū ventris mei pdidi. quē cū mero
ribz peperī et cū doloribz genui: terra autē
fm̄ viā terre: abijt i ea multitudine p̄ns
quō euenit et ego tibi dico. Sicut tu cū
labore pepisti: sic et terra dat fructū suū
hōi ab initio ei q̄ fecit eam. Nūc ḡ retine
apud temetipam dolorē tuū. et fortiter
fer q̄ tibi cōtigerūt casus. Si enī iustifi
caueris terminū dei et p̄siliū suū. recipi
es in tpe. et i talibz collaudaberis. Ingre
dere ḡ in ciuitatez ad virū tuū. Et dixit
ad me. Nō faciā neq; ingrediar ciuitatē.
hō moriar. Et apposui adhuc loq̄ ad eā.
et dixi. Noli facere hūc sermonē: sed cō

senti psuadenti. Quot ei casus sūd. Cōs
solare ppter dolorē hierl'm Vides enim
qm̄ sacrificatio nra deserta effecta est et
altare nrm demolitū est: et templū nrm
destructū est et psalteriū nrm humiliatū
est. et hymn? cōt icuit: et exultatio nra
dissoluta est. et lumē cādelabz nri extin
ctū est. et arca testamēti nri direpta est: et
sancta nra cōtaminata sunt et nomē qd
inuoctū est sup nos pene p̄phanatū est
et liberi nri p̄tumeliā passi sunt. et sacer
dotes nri succensi sunt. et leuite nostri i
captiuitatē abierūt et virgines nre coin
quinate sunt. et mulieres nre vim passe
sunt. et iusti nri rapti sūt et puuli nostri
pditi sunt. et iuuenes nri seruiert. et for
tes nri iualidi facti sūt Et qd oīm mai?
signaculū sion: qm̄ resignata est de glo
ria sua. Nā et tradita est in manibz eozū
qui nos oderūt. Tu ergo excute tuā tri
sticiam multā. et de pone abs te multitu
dinem dolorū vt tibi reprovitief fortis. et
requiē faciet tibi altissim?: requiētionē
laboz. Et factū est cū loquebar ad eā fa
cies eius fulgebat subito et species clo
ruscus fiebat visus eius vt essem pauēs
valde ad eā. et cogitare qd esset hoc. Et
ecce subito emisit sonitū vocis magnuz
timore plenū vt cōmoueret terra a mu
lieris sono. Et vidi: et ecce amplius mu
lier nō cōparebat mihi: sed ciuitas edifi
cabat et loc? demōstrabat de fundamētis
magnis et timui et clamaui voce magna
et dixi. Ubi est huriel angelus q̄ a prin
cipio venit ad me. Quā ipse me fecit ve
nire in multitudine in excessu mētis hu
ius. Et fact? est finis meus in corruptio
nē. et orō mea in improperiū. Et cū es
sem loquēs ego hec: ecce venit ad me et
vidit me. Et ecce erā positus vt mortu?
et intellect? meus alienas? erat. Et tenu
it dexterā meā et p̄fortauit me: et statuit
me sup pedes meos. et dixit mihi. Quid
tibi est et q̄re cōturbatus est intellectus
tuus. et sensus cordis tui. et q̄re cōt urba
ris. Et dixit. Quoniam dereliquisti me
Et ego quidē feci scdm sermones tuos
et exiui in campū. et ecce vide et video

quod non possum enarrare. Et dixit ad me
Ergo ut vni pmouebo te. Et dixi. Loquere
dne me? tu in me. Noli me derelinquere
vt non frustra moriar: qm vidi q non scie-
ba? et audio q non scio. Aut nunqd sensus
me? fallit. et aia mea supmat. Nunc g de
pccoz te vt de mostres suo tno de excel-
su s. Et rndit ad me: et dixit. Audi me. et
dicea te. et dica tibi de qb? times: qm al-
tissimus reuelauit tibi mysteria multa.
Quid recta via tua: qm sine intermissi-
one cōtristabar: p ppo tuo: et valde lu-
gebas ppter sion. Dic g intellectus visi-
onis q tibi apparuit añ paululu. Quavi-
disti lugientē inchoasti solari eā. nunc
aut iā spēm mulieris nō vides: s; appa-
ruit tibi ciuitas edificari: et qm enarra-
bat tibi de cā filij sui. Hec absolutio est
Hec mulier quā vidisti: hec est sion. et qm
dixit tibi quā et nūc spicies. vt ciuitatē
edificatā. Et qm dixit tibi q sterilis fu-
it annis triginta. ppter qd erāt anni tri-
ginta qn nō erat in ea adhuc oblatio ob-
lata. Et factū est post annos triginta edi-
ficauit salomō ciuitatē et obtulit obla-
tōnes. tūc fuit qn pepit sterilis filiū. Et
qd tibi dixit. qm nutriuit eū cū labore s
erat: habitatio in hierlm. Et qm dixit ti-
bi q fil? meus veniens in suo thalamo
mortuus esset et strigisset ei casus: s; erat
q facta est ruina hierlm. Et ecce vidisti
similitudinē ei? et qm filiū lugeret. icho-
asti solari eā et de his q strigerūt hec erāt
tibi aperiēda. Et nūc vidit altissim? qm
erao stristat? es. et qm ex toto corde pa-
teris p ea: ostēdi tibi claritatē glorie ei?
et pulcritudinē decoris ei?. Propterea
enī dixi tibi vt maneres in cāpo vbi do-
mus nō ē edificata. Sciebā enī ego qm
altissimus incipiebat tibi ostēdere hec. p-
pterea dixi tibi vt venires in agrū vbi nō
est fundamentū edificij. Nec eī poterat
opus edificij hoīs sustineri in loco vbi
incipiebat altissimi ciuitas ostēdi. Tu
ergo noli timere neq; expauescat cor tu-
um sed ingredere et vide splendorē et ma-
gnitudinē edificij. qm capax est tibi vi-
sū oculoꝝ videre. et post hec audies qm tu

capit audit? aurīū tuaz audire. Tu enī
beatus es p multis. et vocat? es apd al-
tissimū sicut et pauci. Nocte aut q in tra-
stinū futura ē maneb hic. et ostēdet tibi al-
tissim? eas visiones supmōꝝ q faciet al-
tissim? his q hīcāt sup trā a nouissimis
dieb. Et dormiui illā noctē et aliā: sicut
dixerat mihi.

XI

Et vidi somniū. et ecce ascende-
bat de mari aquila cui erāt duo
decim ale pennaz. et capita tria
Et vidi: et ecce expandebat alas suas i
oem terrā. et oēs venti celi insufflabant
in eam et colligebant. Et vidi de pennis
eius nascebant? prarie penne. et ipi fie-
bant in pennaculis minutis et modicis
Nā capita eius erāt quiescentia. et dimi-
dium caput erat maius alioꝝ capitum:
sed ipa quiescebat cū eis. Et vidi: et ecce
aquila volauit in pennis suis. et regna-
uit sup terrā et sup eos qui habitāt i ea:
Et vidi qm subiecta erāt ei oia sub celo
et nemo illi dīdicebat neq; vnus de crea-
tura que est sup terram. Et vidi. et ecce
surrexit aquila super vngues suos. et mi-
sit vocē pennis suis: dicens. Nolite oēs si-
mul vigilare. dormite vnusquisq; i loco
suo. et p tps vigilate. Capita aut in nos-
uissimo seruent. Et vidi: et ecce vox nō
eribat de capitib; ei?. s; de medietate cor-
poris eius. et numeravi drias pēnas ei?
et ecce ipē erāt octo. Et vidi. et ecce a dex-
tera pte surrexit vna penna et regnauit
super omnē terrā. Et factū est cū regna-
ret venit ei finis. et nō apparuit loc? eius
et sequens exurrexit et regnabat. Ipsa
multū tenuit tempus. Et factū est cuz
regnaret: et veniebat finis eius vt nō ap-
pareret sicut prior. et ecce vox emissa est
illi dicens. Audi tu que tāto tpe tenuisti
terram. Hec annūcio tibi anteq; incipi-
as non apparere. Nemo post te tenebit
tps tuū s; nec dimidiū eius. Et leuauit
tercia et tenuit principatū sicut et fores
et nō apparuit ei ipa. Et sic cōtingebat
et omnib; alijs singillatim principatus
gerere. et iterum nusq; cōparere. Et vi-
di. et ecce in tempore sequētes pēne erūt

gebant a dextera pte vt teneret et ipse pncipatu. et ex his erat q tenebat sed tñ ita tu nō cōpatescebāt. nā et aliq̄ eis erigebant: sed nō tenebāt pncipatū. Et vidi post hęc: et ecce nō sparauerūt duodecim pēne et duo pennacula. et nihil superat in corpe aq̄le nisi duo capita q̄scēntia et sex penacula. Et vidi: et ecce sex penaculis diuisi sūt due. et māserunt sub capite q̄d est ad dexterā pte. Nā quattuor manserūt in loco suo. Et vidi: et ecce hęc subalares cogitabāt se erigere et tenere pncipatus. Et vidi. et vna erecta est sed statim non sparuit. Et scōde veloci q̄ priores nō sparauerūt. Et vidi: et ecce due q̄ supauerūt apud semetipsas cogitabāt et ipse regnare. et in eo cū cogitarēt ecce vnū quiescentiū capitū q̄d erat mediu euigilabat. Hoc ei erat duoz capitū mai. Et vidi qm̄ p̄pleta sunt duo capita secū. et ecce p̄uersum est caput cū his q̄ cū eo erāt. et comedit duas subalares q̄ cogitabat regnare. Hoc aut̄ caput p̄cōteruit oēs terrā et dñabat in ea his q̄ habitāt terrā cū labore multo. et potentatū tenuit oibis terraz sup oēs alas q̄ fuerūt. Et vidi post hęc: et ecce mediū caput subito nō sparuit: et h̄ sic ale. Supauerūt aut̄ duo capita: q̄ et ipsa sile regnauerūt sup terrā. et sup eos q̄ habitāt in ea. Et vidi. Et ecce deuorauit caput a dextera pte illud q̄d a leua. Et audiui vocē dicēte mihi. Cōspice et ter: et cōsidera q̄d vides. Et vidi. et ecce sic leo cōcitatatus de silua rugiēs. et vidi qm̄ emittebat vocē hoīs ad aquilā. Et dixit dicēs. Audi tu et loquar ad te: dicit altissim⁹ tibi. Nōne tu es qui supasti de q̄ttuor aialibz q̄ feceraz regnare in seculo meo. et vt p̄ eos veniret finis tpm̄ eoz: Et quartus veniens deuicit oia aialia que transferūt. et potētatu tenuit seculū cū tremore multo et oēm orbē cū labore pessimo. et inhabitauit tot tpm̄ orbem terrarū cū dolo. Et iudicasti terrā nō cū veritate. Tribulasti enī mansuetos. et lesisti quiescētes: et dilexisti mēdaces. et destruxisti habitādoes eoz q̄ fructificabāt. et humiliasti muros

eoz qui te nō nocuerūt. Et ascēdit cōtra melia tua ad altissimū. et supbia tua ad fortē. Et respexit altissim⁹ supbia tua. et ecce finita sunt. et scelera eius p̄pleta sūt. Propterea nō appareas tu aquila et ale tue horribiles. et penacula tua pessima. et capita tua maligna. et vngues tui pessimi. et omne corpus tuū vanū. vt refrigeret ois terra. et reuerat liberata de tua vi. et speret iudiciū et misericordiaz eius qui fecit ea.

XII

Et factus est dum loqueret leo e verba hęc ad aquilā. Et vidit ecce q̄ supauerat caput. et non cōparauerunt quattuor ale ille q̄ ad eū transferūt et erecte sunt vt regnarent: et erat regnū eozū exile et tumultu plenum. Et vidi: et ecce ipse nō apparebāt et omne corp⁹ aquile incendebat. et expauescebat terra valde. Et ego a tumultu et excessu mentis. et a magno timore vigilauit. et dixi spiritui meo. Ecce tu p̄stitisti mihi hęc: in eo q̄ scrutata is vias altissimi. Ecce adhuc fatigatus sum aīo. et spiritu meo inualidus sum valde. et nec modica est in me virtus a multo timore q̄d expaui nocte hac. Nūc ergo ora bo altissimum: vt me cōfortet vsq̄ in finem. Et dixi. Dominator domine si inueni gratiam ante oculos tuos. et si iustificatus sum apud te p̄ multis et si certe ascendit deprecatio mea ante faciē tuam: conforta me et ostende seruo tuo mihi interpretationem et distinctionē visus horribilis huius: vt plenissime cōsoleris animam meam. Dignum enim me habuisti ostendere mihi temporum nouissima. Et dixit ad me. Hęc est interpretatio visionis huius. Aquilā quā vidisti ascendentem de mari: hoc est regnum quod visum est in visione danieli fratri tuo. Sed nō est illi interpretatum: quoniam ego nūc tibi interpretor. Ecce dies veniunt et exurget regnū sup terrā. et erit timor acrior oīm regnozū que fuerunt ante eū. Regnabūt aut̄ in ea reges duodecim: vnus post vnū. Nā secundus incipiet regnare: et ipse tenebit

amplius tps p̄ duodecim. Hec est inter
pratio duodecim alar̄ q̄s vidisti. Et quā
vidisti vocē q̄ locuta ē nō de capitib; ei?
exunte s; de medio corpis ei? hęc est in
terptatio. Qm̄ post tps regni illi? nascē
tur p̄tentōes nō modice. 7 p̄clitabit vt
cadat 7 nō cadat tūc. sed itē cōstituet i
suū initū. Et qm̄ vidisti subalares octo
colerētes alis ei? hęc est interpretatio.
Exurgēt in ip̄o octo reges quozū erunt
tp̄a leuia 7 anni citati. et duo quidem ex
ipsis pariēt. Appropinquāte aut̄ tpe me
dio. quattuor seruabunt in tpe cū inci
piet appropinquēre tps ei? vt finiat. Due
vero i finē seruabunt. Et qm̄ vidisti tria
capita quiescētia: hęc est interpretatio. In
nouissimis eius suscitabit altissim? tria
regna: et reuocabit in ea multa et dñā
bunt terrā. et qui habitāt in ea cū labo
re multo sup oēs q̄ fuerūt an̄ hos. Pro
pter hoc ipsi vocati sunt capita aquile.
Isti enī erūt q̄ recapitulabūt impieta
tes ei? et q̄ p̄ficiēt nouissima ei?. Et qm̄
vidisti caput mai? nō apparēs hęc est in
terptatio ei?. Qm̄ vnus ex eis sup lectū
suū moriet: 7 tñ cū tormētis. Nā duo q̄
p̄seuerauerūt: gladi? eos comedet. Tñ
enī gladi? comedet q̄ cū eo: sed tñ h̄ gla
dio in nouissimis cadet. Et qm̄ vidisti
duas subalares trañcētes sup caput
q̄d est in dextera pte: hęc est interpretatio.
Isti sūt q̄s p̄seruauit altissim? in finē su
um. hoc est regnū exile 7 turbatōis ple
nū. Sicut vidisti 7 leonē quē vidisti de
silua euigilātē 7 rugientē 7 loquentē ad
aquilā 7 arguentē eā 7 iniusticias ip̄i? p̄
oēs sermones ei? sicut audisti. hic est v̄e
tus quē seruauit altissim? in finē ad eos
et impietates ip̄oz 7 arguet illos 7 incu
tiet corā ip̄is scriptōnes eoz. Statuet
enī eos i iudiciū viuos. et erit cū argue
rit eos: tūc corripiet eos. Nā residuū po
pulū meū liberabit cū miseria q̄ saluati
sunt sup fines meos. et iocūdabit eos q̄
ad usq; veniet 7 finis dies iudicij de quo
locutus sum tibi ab initio. Hoc somniū
q̄s vidisti. 7 hęc interpretatōes. Tu ergo
solus dign? fuisti scire altissimi secretū

hoc. Scribe ḡ oīa ista in libro q̄ vidisti. 7
pone ea in loco abscondito. 7 docebis ea
sapiētes de pop̄o tuo: q̄z corda scis posse
cape 7 seruare secreta hęc. Tu aut̄ adhuc
sustine hic alios dies septē vt tibi offen
datur quicq̄d visum fuerit altissimo off
dere tibi. Et p̄fect? est ad me. Et factus
est cū audisset oīs pop̄s qm̄ p̄transierūt
septē dies. et ego nō fuissē reuersus i
ciuitatē: et cōgregauit se oīs a minimo
vsq; ad maximū: 7 venit ad me 7 dixerūt
mihi dicētes. Quid peccauimus tibi. et
q̄d iniuste egimus in te qm̄ derelinquēs
nos. sedisti in loco hoc. Tu enī nobis su
per es solus ex oib; pop̄is sicut totus de
vinea. et sicut lucerna in loco obscuro 7
sicut portus 7 nauis saluata a tēpestate.
Aut nō sufficiūt nobis mala q̄ p̄tingūt.
Si ḡ tu nos dereliqueris: quāto nobis
erat meli? si essemus succēsi. et nos cū
incēdio sion. Nāc enī nos sum? melio
res eoz q̄ ibi mortui sunt. Et plorauēte
voce magna. Et rīdi ad eos: et dixi. Cō
fide isrl? 7 noli tristari tu domi? iacob. Est
enī memoria v̄ra corā altissimo. et fortis
nō est oblit? v̄ri in temptatōe. Ego enī
nō dereliqui vos neq; excessi a vobis: s; 7
veni in hūc locū vt deprecarer p̄ desola
tione sio: vt q̄rerē misericordiā p̄ humi
litate sanctificatōnis v̄re. Et nūc ite v̄
nusq; v̄m i domū suā. 7 ego veniā ad
vos post dies istos. Et p̄fect? est pop̄s si
cut dixi ei in ciuitatē. Ego aut̄ sedi i cā
po septē diebus sicut mihi mandauit
et manducabam de floribus solummō
agri: et de herbis facta est esca mihi in di
ebus illis.

XIII

Et factū est post dies septē. et so
e mniaui somniū nocte. Et ecce
de mari vent? exurgebat. vt cō
turbaret oēs fluctus ei?. Et vidi: et ecce
cōualescebat ille homo cū milibus celi.
et vbi vultū suum vertebat vt cōsidera
ret. tremebāt omnia q̄ sub eo videbant̄
et vbiq; exibat vox de ore eius. arde
sebat omnes qui audiebāt voces eius
sicut quiescit terra quādo senserit ignē.
Et vidi post hęc: et ecce congregabatur

multitudo hoim quoz nō erat nūerus
 de q̄tuoꝝ ventis celi. vt debellarēt hoiez
 qui ascēderat de mari. Et vidi: et ecce si
 bimeripi sculoferat montē magnū ⁊ ro
 lauit sup eū. Ego aut̄ q̄siui videre regio
 nē vel locū vñ sculptus esset mons ⁊ nō
 potui. Et post hec vidi: et ecce oēs q̄ cō
 gregati sunt ad eū vt expugnaret eū ti
 mebāt valde: tñ audiebāt pugnare. Et
 ecce vt vidit imperū multitudinis veni
 entis nō leuauit manū suā. neq̄ frame
 am tenebat. neq̄ aliq̄ vas bellicosuz ni
 si solūmō vt vidi. qm̄ emisit de ore suo
 sicut flatū ignis ⁊ de labijs ei⁹ spūs flā
 me. et de lingua ei⁹ semittebat scintillas
 et tēpestates. et om̄ia sūt oīa simul hic
 flatus ignis ⁊ spūs flāme: ⁊ multitudo
 tempestatis. et cōcidit sup multitudinē
 in imperū q̄ parata erat pugnare. et suc
 cendit oēs: vt subito nihil videret de in
 nūerabili multitudine. nisi solūmō pul
 uis ⁊ fumi odor. Et vidi: et extimui. Et
 post hec vidi ipm̄ hoim descendētē de
 mōie. et vocantē ad se multitudinē aliā
 pacificā. et accedebat ad eū vult⁹ hoim
 multoz. quozundā gaudentiū. q̄rundā
 tristantiū. aliq̄ vero alligati. aliqui addu
 centes ex eis q̄ offerebant. Et egrotavi
 a multitudine pauoris et exp̄gefactus
 sum: et dixi. Tu ab initio demonstraſti
 seruo tuo mirabilia hec. ⁊ dignū me ha
 buisti vt suscipies deprecatoꝝ meā. ⁊ nūc
 demōstra mihi adhuc interpretatoꝝ so
 m̄nij hui⁹. Sicut enī existimo in sensu
 meo. v̄ q̄ derelicti fuerint in dieb⁹ illis.
 Et multo plus v̄ his q̄ nō sūt derelicti.
 Qui enī nō sunt derelicti: tristes erant.
 Intellego nūc que sūt reposita in nouis
 simis dieb⁹: et occurrēt eis. sed et his q̄
 derelicti sunt. Propter hoc venerūt enī
 in picula magna ⁊ necessitates multas:
 sicut ostendūt somnia hec. Altamē faci
 lius est periclitantē venire in hunc q̄ p̄
 transire sicut nubē a seculo. et nūc vide
 re q̄ contingunt in nouissimo. Et r̄ndit
 ad me: et dixit. Et visionis interpretatio
 nem dicā tibi. et de quib⁹ locutus es ad
 operiā tibi. Qm̄ de his dixisti q̄ derelicti

sunt: hec est interpretatio. Qui aufert p̄
 culum illo tpe: hic se custodiuit. Qui in
 piculo inciderūt: hi sunt q̄ habent opa ⁊
 fidē ad fortissimū. Scito ergo: qm̄ ma
 gis beatificati sunt q̄ derelicti: sup eos q̄
 mortui sūt. De interpretatōes visionis.
 Quia vidisti virū ascendentes de corde
 maris ip̄e ē quē p̄seruat altissim⁹ mult⁹
 t̄pib⁹ q̄ p̄ semetipm̄ liberabit creaturas
 suā ⁊ ip̄e disponet qui derelicti sunt. Et
 qm̄ vidisti de ore eius exire vt spiritū et
 ignē ⁊ tēpestatē. ⁊ qm̄ nō tenebat frame
 am. neq̄ vas bellicosum: corripit enī im
 perus eius multitudinē q̄ venerat expu
 gnare eū: hec ē interpretatio. Ecce dies ve
 niunt qm̄ incipiet altissim⁹ liberare eos
 q̄ sup terrā sunt. et veniet in excessu mē
 tis sup eos qui inhabitāt terrā. Et alij
 alios cogitabūt debellare. ciuitas ciuita
 tē. et locus locū. ⁊ gens aduersus gentē
 et regnū aduersus regnū. Et erit cū fi
 ent hec. et cōtingēt signa q̄ ante ostendi
 tibi. et tunc reuelabit filij⁹ meus quē vi
 disti vt virū ascendētē. Et erit: qm̄ au
 dierint oēs gētes vocē eius. et derelin
 quet vnusq̄sq̄ in regione sua belluz suū
 qd̄ hnt alterutrū. et colligēt in vnum
 multitudo innumerabilis sicut volētes
 venire ⁊ expugnare eū. Ip̄e aut̄ stabit su
 per cacumē montis sion. Sion aut̄ ve
 niet ⁊ ostendet oib⁹ parata ⁊ edificata si
 cut vidisti montē sculpi sine manibus.
 Ip̄e aut̄ filij⁹ meus arguet q̄ adinuene
 rūt gētes impietates eoz has. q̄ tēpestati
 appropinquauerūt. p̄ mala cogitamē
 ta eoz ⁊ cruciamēta q̄b⁹ incipiet crucias
 ri: q̄ assimilata sūt flāme. et p̄det eos si
 ne labore. p̄ legē que igni assimilata est.
 Et qm̄ vidisti eū colligentē ad se aliam
 multitudinē pacificā: he sūt decē trib⁹ q̄
 captiue facte sunt de terra sua in diebus
 osee regis quem captiuum duxit salma
 nasar rex assyrioz ⁊ trāstulit eos ⁊ trās
 flumen. et translati sunt in terrā aliam
 Ip̄i autem sibi dederunt cōsiliū hoc
 vt derelinquerent multitudinem gen
 tium. et proficiscerentur in vltiorem
 regionē vbi nunq̄ inhabitauit genus

humanū. vel ibi obseruare legitima sua
q̄ nō fuerāt seruātes in regiōe sua. Per
introitū aut̄ angustos flumīs eufratē in
troierūt. Fecit ei eis tūc altissim⁹ signa
et statuit venas flumīs vsq̄q̄ transirent
Per eā enī regiōne erat via multa itine
ris anni vnus ⁊ dimidiū: nā regio illa vo
cat̄ arsaeth. Tūc inhabitauerūt ibi vsq̄
q̄ in nouissimo tpe. et nūc iterū cū cepe
runt venire iterū altissim⁹ statuet venas
flumīs vt possint trāsire: ppter hoc vidi
sti multitudinē cū pace. Sed et qui des
relictī sūt de pplo tuo: hi sūt q̄ inueniūt
intra terminū meū. Factū erit ergo q̄n
incipiet pdere multitudinē earū q̄ colle
cte sūt gētes: ptegat eos q̄ superauerūt
pplm. et tunc oñdet eis multa plurima
p̄tēta. Et dixi ego. Dñator dñe hoc mi
hi oñde ppter qd̄ vidi virū ascendentez
de corde maris. et dixit mihi. Sicut nō
potes hoc vel scrutari vel scire q̄ sunt in p
fundo maris: sic nō poterit q̄sq̄ sup ter
rā videre filiū meū. vel eos q̄ cū eo sunt
nisi in tpe diei. Hec est interpretatio som
nij qd̄ vidisti. ⁊ ppter qd̄ illuminat⁹ es h̄ so
lus. Dereliquisti enī tuā ⁊ circa meā va
casti legē ⁊ q̄sisti. Gl̄ia enī tuā disposui
sti in sapia: et sensus tuū vocasti matrē.
Et ppter h̄ oñdi tibi merces apud altissi
mū. Erit ei post alios tres dies: ad te a
lia loquar. ⁊ exponā tibi ḡuia ⁊ mirabilia
Et pfect⁹ sum ⁊ trāsij in campū. multū
glorificās ⁊ laudās altissimū de mirabi
libz q̄ p tps faciebat ⁊ qm̄ gubernat ipm̄
et que sunt in tpiū illata. Et sedi ibi tri
bus diebus.

XIII

Et factū est tercio die ⁊ ego sede
e bā sub quercu. Et ecce vox eri
uit ⁊ me de rubz: et dixit. Esdra
esdra. Et dixi. Ecce ego dñe. Et surrexi
sup pedes meos. Et dixit ad me: Reue
lās reuelat⁹ sum sup rubū. ⁊ locut⁹ sum
moisi qm̄ ppls me⁹ seruiebat in egyptoz
misi eū et eduxi pplm̄ meū de egypto et
adduxi eū sup montē sina. et detinebas
eū apud me diebz multis et enarraui ei
mirabilia multa: ⁊ oñdi ei tempoz secre
ta ⁊ finē ⁊ p̄cepi ei dicēs. Hec in palā sa

cies verba: et hęc abscondes. Et nūc tibi
dico. signa q̄ demonstrāui et somnia q̄ vi
disti. ⁊ interpretatōes q̄s tu vidisti i cor
de tuo: reponē ea. tu enī recipieris ab oī
bus. auertēris residu⁹ cū p̄silio meoz cū
similibz tuis: vsqueq̄ finiant tpa. Quo
niā seculū pdidit iuuentutē suā: et tpa
appropinquāt senescere. Duodecim enī
p̄ribus diuisim est seculū. et transierūt
ei⁹ decima et dimidiū decime ptis. super
sunt aut̄ ei⁹ post mediū decie ptis. Nūc
ergo dispone domū tuā. et corripe pplm̄
tuū ⁊ solare humiles eoz ⁊ renūcia iā
corruptele. ⁊ dimitte abs te mortales co
gitatōes. et p̄tice abs te pondera huma
na. et erue te iā infirmā naturā ⁊ repo
ne in vnā ptē molestissima tibi cogita
mēta. ⁊ festina trāsigrare a tpiū his.
Que enī vidisti nūc p̄tigisse mala iterū
hoz deteriora faciēt. Quātū enī validū
fiet seculū a senectute: t̄m̄ multiplicabūf
sup inhabitātes mala. Prolōgavit enī
se magis veritas ⁊ appropinquauit men
daciū. Jā enī festinat venire quā vidisti
visione. Et r̄ndi ⁊ dixi corā te dñe. Ecce
enī ego abibo sicut p̄cepisti mihi ⁊ corri
piā p̄ntez pplm̄. Qui aut̄ iterū nati fue
runt q̄s pmouebit: Positū ē ḡ seculū in
tenebris. et q̄ inhabitāt i eo sine lumie
Qm̄ lex tua incensa est: ppter qd̄ nemo scit
q̄ a te facta sūt vel q̄ incipiet opa. Si enī
inueni in te gratiā immitte in me sp̄ri
tū sanctū. et scribā oē qd̄ factū est in se
culo ab initio q̄ erant in lege tua scripta
vt possint hoīes inuenire semitā et qui
voluerint viuere in nouissimis uiuant.
Et r̄ndit ad me et dixit. Gladēs p̄grega
populū ⁊ dices ad eos vt nō querant te
diebz quadraginta. Tu aut̄ prepara tibi
buxos multos. et accipe tecum sareā da
briam selemiam. echanum ⁊ asiel q̄nqz
hos: qui parati sunt ad scribendū veloci
ter. Et venies huc: et ego accendā in cor
de tuo lucernā intellect⁹. que nō extin
guetur q̄ ad usq̄ finiant q̄ incipies scribe
re. Et tunc perfectis quedam palā faci
es. quedā sapientibus absconfe trades.
In crastinum enim hac hora incipies

scribere. Et pfectus sum sicut mihi pcepit. et congregati omne populu: et dixi. Audi israel verba hec. Peregrinati sunt patres nostri ab initio in egypto et liberati sunt inde. et acceperunt legem vite quam non custodierunt quam et vos post eos transgressi estis. et data est vobis terra in sortem. et terra sion. et patres vestri et vos iniquitatem fecistis. et non servastis vias quas pcepit vobis altissimus. et iustus iudex cum sit. abstulit a vobis in tempore quod donauerat. Et nunc vos hic estis et fratres vestri introsum vestrum sunt. Si ergo imperaueritis sensu vestro et erudieritis cor vestrum vni pseruati eritis et post mortem misericordiam consequimini. Iudicium enim post mortem veniet. quoniam iterum reuiscem. et tunc iustorum nomina parebunt et impiorum facta ostendent. Ad me igitur nemo accedat nunc: neque acquirat meus quibus dies quadraginta. Et accepi quinque viros sicut mandauit mihi. et pfectus sum in campum. et mansimus ibi. Et factus sum in crastinum. et ecce vox vocauit me dicens. Esdra aperi os tuum: et bibe quod te potauero. Et aperui os meum. et ecce calix plenus torrigebatur mihi. Docebat plenum sicut aqua: color autem eius ut ignis similis. Et accepi et bibi. et in eo cum bibissem cor meum cruciabat intellectu. et in pectus meum increcebat sapientia. Nam spiritus meus pseruabat memoria. Et apertum est os meum. et non est clausum amplius. Altissimus dedit intellectum quinquaginta viris. et scripserunt que dicebantur excessiones noctis quas non sciebant. Nocte autem manducabant panem: ego autem per diem loquebar. et per noctem non tacebam. Scripti sunt autem per quadraginta dies libri ducenti quattuor. Et factum est cum complissent quadraginta dies: locutus est altissimus dicens. Priora que scripsisti palam pone. et legantur digni et indigni: nouissimos autem septuaginta pseruabis ut tradas eos sapientibus de populo tuo. In his enim est vena intellectus. et sapientie fons. et scientie flumen. Et feci sic.

XV

Ecce loquere in aures plebis mee sermones prophetie que immiseri in os tuum dicit dominus. et fac ut cartea scribantur quoniam fideles et veri sunt. Ne timeas a cogitationibus aduersum te nec turbent te incredulitates dicentium. quoniam omnis incredulus in incredulitate sua morietur. Ecce ego induco dicit dominus super orbem terrarum mala: gladium et famem et mortem et interitum. propter quod suppolluit iniquitas omnem terram. et adimpleta sunt opera nocua illorum. Propterea dicit dominus. Non filebo de impietatibus eorum que irreligiose agunt. nec sustinebo in his que inique exercent. Ecce sanguis innocuus et tristis clamat ad me. et anime iustorum clamant pseuerater. Et iudicans vindicabo illos dicit dominus. et accipiam omnem sanguinem innocentium ex illis ad me. Ecce populus meus quasi grex ad occisionem ducitur: iam non pariam illum habitare in terra egypti. sed educam eum in manu potenti et brachio excelso. Et percutiam plagam sicut prius: et corrumpam omnem terram eius. Ugebit egyptus et fundamenta eius: plaga verberata et castigatione quas inducet ei deus. Ugebunt cultores operantes terram: quoniam deficiet semina eorum ab yredine et grandine. et a fide terribili. De seculo et qui habitant in eo. quoniam appropinquauit gladius et peritio eorum. et exurget gens super gentem ad pugnam et romplea in manibus eorum. Erunt enim inconstabilitio hominibus et alij alijs inualescentes non curabunt regem suum et principes: vie gestorum suorum in potentia sua. Occupiscet enim homo in ciuitate ire: et non poterit. Propter superbiam enim eorum ciuitates turbabuntur: domus exterebunt. homines metuent. Non miserebitur homo primo suum ad irritum faciendum domos eorum in gladium: ad diripiendas substantias eorum propter famem panis et tribulationem multam. Ecce ego conuoco dicit deus omnes reges terre ad me venendum qui sunt ab oriente et ab austro. ab euro et a libano ad peruertendos in se et reddere que derunt illis. Sicut faciunt usque hodie electis meis: sic faciam et reddam in sinu eorum. Hec dicit dominus deus. Non parceret dextera

vob

mea super peccatores: nec cessabit r̄hom
plexa sup effundētes sanguinē innocuū
sup terrā. Er̄it ignis ab ira eius: et de/
uorauit fundamēta terre. et peccatores
quasi stamen incensum. De eis qui pec/
cant ⁊ nō obseruāt mandata mea dicit
dñs. Nō parcā illis. Discedite filij a po/
testate. nolite cōtaminare sanctificatio/
nē meā: qm̄ nouit dñs omnes qui de/
linquūt in illū. Propterea tradidit eos
in mortē ⁊ in occisionē. Jam enī uene/
runt sup orbem terrarū mala: et mane/
bitis in illis. Nō enī liberabit uos deus
ppter qd̄ peccastis in euū. Ecce visio hor/
ribilis: et facies illi⁹ ab oriente. Et exiēt
nationes draconū arabū in currib⁹ mul/
tis et sicut status eorū numerus fertur
sup terram: ut iam timeant ⁊ trepident
omnes qui illos audient carmonij insa/
nientes in ira: et exient ut apri de silua.
et aduenient in uirtute magna. et cōsta/
bunt in pugnā cū illis. et uastabūt por/
tionē terre assyriorū. Et post hęc supuale/
scent dracones natiuitatē sue memores
et cōuertēt se aspirantes in uirtute ma/
gna ad psequendos eos. Isti turbabū/
tur et filebunt in uirtute illoꝝ. et cōuer/
tent pedes suos in fugā. et a territorio
assyriorū subessor obsedit eos. ⁊ p̄sumet
vnū ex illis. et erit timor ⁊ tremor in ex/
eratu illoꝝ ⁊ cōtentio ī reges ipōꝝ. Ecce
nubes ab oriēte ⁊ a septētrione vsq; me/
ridianū. et facies earū horrida ualde ple/
na ire et p̄celle. Et collident se inuicem:
et collidēt sidus copiosum sup terrā et
sidus illoꝝ. Et erit sanguis a gladio vs/
q; ad uentrē. et fumus hois vsq; ad sub/
stramen cameli. Et erit timor ⁊ tremor
multus sup terrā. et horrebūt qui uide/
būt irā illā et tremor apprehendet illos
Et post hęc mouebunt nymbi copiosi a
meridiano ⁊ septētrione. ⁊ portio alia ab
occidente. Et supiualescēt uenti ab ori/
ente. et recludent eā. et nubē quā susci/
tauit in ira. et sidus ad faciendā exterr/
tationē ad orientālē uentū et occidentē
violabit. Et exaltabunt nubes magne ⁊
valide plene ire ⁊ fid⁹. ut exterreāt oēm

terrā. et inhabitātes eā. et infundēt sup
oēm locū altū et eminentē sidus terris/
bile. ignē et grandinē ⁊ r̄homplexas volā/
tes: ⁊ aq̄s multas: ut etiā impleant oēs
campi et omnes riuī plenitudine aqua
rū multarū. Et demolient ciuitates et
muros ⁊ mōtes ⁊ colles ⁊ ligna siluarū ⁊
fenū pratorū et frumēta eorū. Et transi/
bunt cōstantes vsq; ad babylonē ⁊ exter/
rent eā: p̄ueniēt ad ipaz et circumibunt
eā. et effundēt sidus ⁊ oēm irā sup eam
Et subibit puluis ⁊ fum⁹ vsq; in celū. ⁊
oēs in circūitu lugebūt eā. et qui sub ea
remāserint seruiēt his q̄ exterruerunt.
Et tu asia cōcoris in specie babylonis et
gloria p̄sone ei⁹: ⁊ tibi misera. ppter qd̄
assimilasti filias tuas in fornicatōne ad
placendū ⁊ gloriandū in amatoꝝ tuis
qui tecū cupierūt semp fornicari. Odi/
bilem imitata es in oib⁹ opibus ei⁹ ⁊ in
adinuentōib⁹ ei⁹. p̄pterea dicit de⁹. Im/
mittā tibi mala uiduitatē et paupertatē
et famē ⁊ gladiū et pestem ad deustian/
das domos tuas a uolūtōe et morte et
gloria uirtutis tue. Sicut flos siccabit
cū exurget ardor q̄ emissus est sup te: in/
firmaberis ut paupcula plagata ⁊ casti/
gata a mulierib⁹ ut nō possint te suscipe/
re potentes ⁊ amatoꝝ. Nunq̄d ego sic
gelabo te dicit dñs nisi occidisset electos
meos in omni tpe exaltās p̄cussionē ma/
nuū et diceres sup mortē eorū cū in/
ebriata esses exorna speciem uultus tui.
Merces fornicatōis tue in sinu tuo p̄/
pter hoc redditionē accipies. Sicut faci/
cis electis meis dicit dñs. sic faciet tibi
deus ⁊ tradet te in malū. Et nati tui fa/
me interiēt ⁊ tu r̄hōplexa cades. et ciui/
tates tue cōterent. ⁊ oēs tui in cāpo gla/
dio cadent. Et qui sunt in mōtib⁹ fame
pibūt. et māducabūt carnes suas et san/
guinē bibēt a fame panis et fitis aque.
Infelix maria uenies. et rursus accipi/
es mala. Et in transitu allidēt ciuitatē
occisam et exterēt aliquā portionē terre
tue. ⁊ p̄tē glorie tue exterminabūt. rur/
sum reuertētes cōuersam. Et demolita
eris illis p̄ stipula. et ipi erūt tibi ignis

et deuorabūt te et ciuitates tuas. terrā tuā. et mōtes tuos: oēs filias tuas et lignū fructiferū igni p̄burēt. Filios tuos captiuos ducent. et censum tuū in p̄redam habebūt. et gloriā faciei tue exterminabunt.

XVI

Et tibi babilō et asia: et tibi egypte et syria. Precingite vos saccis et cilitijs. et plāgite filios vestros et dolete: quoniam appropinquauit stridor ysa. Immissus est uobis gladius et quod est qui auertat illū. Immissus est in uobis ignis: et quod est qui extinguat illū. Immissa sunt uobis mala: et quis est qui repellat ea. Nunquid repellat aliquis leonem esurientem in silua: aut extinguet ignem in stipula mox quam cepit ardere. Nunquid repellat aliquis sagittā a sagittario forti missam. Dominus fortis immittit mala. et quod est qui repellat ea. Erigit ignis ex iracūdia eius et quod est qui extinguat eū. Coruscabit: et quod est non timebit. Tonabit et quod est non pauebit. Dominus imminabit. et quod est non fundit: cōtereret a facie ipsius. Terra tremuit et fundamēta eius: mare fluctuat de profundo: et fluctus eius disturbabunt. et pisces eius a facie dñi. et a gloria uirtutis eius: quoniam fortis dextera eius quae arcum tendit: sagitte eius acute quae ab ipso mittunt: non deficiēt cū ceperint mitti in fines terre. Ecce mittunt mala et non reuertent: donec ueniant super terram. Ignis succendit et non extinguet donec cōsumat fundamēta terre. Quēadmodum non redit sagitta missa a valido sagittario sic non reuertent mala quae missa fuerint in terrā. Ole mihi: et mihi Quis me liberabit in illis diebus. Initiū dolorū et multi gemitus. initiū famis et multi interitus. initiū belloꝝ et formidabūt potestates: initiū maloz et trepidabūt oēs. In his quod faciā cū uenerint mala: Ecce fames et plaga et tribulatio et angustia missa sunt flagella in emendatōe. et in his oibus se non uertēt ab iniquitatibus suis. neque flagelloꝝ memores erūt semper. Ecce erit annone uilitas super terrā: sic ut putant sibi esse directā pacē et tūc

germinabūt mala super terrā. gladius. famēs. et magna p̄fusio. A fame enim plurimi qui inhabitāt terrā interiet. et gladius p̄det ceteros qui superauerint a fame. et mortui sicut stercoꝝa p̄ficiēt. et non erit qui cōsoleť eos. Derelinquet enim terra deserta in ciuitates eius deficiēt. Non derelinquet qui colat terrā et qui semiet eā. Ligna dabit fructus. et quod est uindemiabit illa. Uua matura fiet: et quod est calcabit illā. Erig enim locis magna desertio. Cupiet enim homo homines uidere uel uocē eius audire. Relinquent enim de ciuitate decem. et duo de agro qui absconderint se in densis nemozibus et scissuris petrarū: quēadmodum dū derelinquunt in oliueto et singulis arboribus tres aut quattuor oliue. aut sicut in uinea uindemiata racemi relinquantur ab his qui diligēter uineā scrutant: sic relinquentur in diebus illis tres aut quattuor scrutantibus domos eoz in rūphea. Et relinquet terra deserta. et agri eius inueterabūt. et uie eius et oēs semite eius germinabūt spinas eo quod non transierint homines per eā. Lugebūt uirgines non habentes sponfos. lugebūt mulieres non habentes uiros. Lugebūt filie earū non habentes adiutorium sponsi earū. In bello p̄sument. et uiri earū in fame extereent. Audi te uero ista et cognoscite ea serui dñi. Ecce uerbum dñi: excipite illud ne dñs credatis de quibus dicit dñs. Ecce appropinquant mala et non tardāt. Quēadmodum p̄gnās cū parit in nono mēse filium suū appropinquāte hora partus eius. ante horas duas uel tres dolores circumeūt uentrē eius. et p̄deunte infante de uētre non tardabūt uno puncto. sic non morabūt mala ad p̄deundū super terrā. et seculū gemet et dolores circūtenebūt illud. Audi te uerbum plebs mea. Parate uos in pugnā. et in malis sic estote quasi aduene terre. Qui uendit quasi qui fugiat. et qui emit quasi qui p̄ditur. Qui mercat quasi qui fructum non capiat et qui edificat quasi qui non habiturus. Qui seminat quasi qui non metet: sic et qui uineā putat quasi qui non uindemiaturus. Qui nubūt sic quasi

filios nō facturi: et qui nō nubūt sic q̄si
viduū ppter quod qui laborāt sine causa
laborant. Fructus enim illozū alienige
ne merent. et substantiā illozū rapiēt
et domos euerrent. et filios eoz captiua
bunt quia in captiuitate et fame generāt
natos suos. Et qui negociant in rapina
q̄tūdiu exornant ciuitates et domos su
as et possessiones et psonas suas: tāto ma
gis adcelatoz eos super peccata sua dicit
dñs. Quō zelatur fornicaria, mulierem
idoneā et bonam valde. sic zelabitur iu
sticia iniquitatē cum exornat se. et accu
sat eam in facie cum venerit qui defen
dat exquirentē omne peccatū super ter
ram. Propterea nolite simulari ei nec
operibz eius: qm̄ adhuc pusillum: et tol
letur iniquitas a terra. et iusticia regna
bit in vos. Nō dicat peccatoz se nō peccas
se: qm̄ carbonēs ignis pburet sup caput
eius qui dicit. nō peccaui corā deo et glo
ria ipius. Ecce dñs cognosceret oīa opera
hominū. et adinuentōnes illoz et cogi
tationes illoz et corda illozū. Dixit enī:
fiat terra et facta est. fiat celū et factum
est. Et in verbo illius stelle fundate sunt
et nouit numerū stellarū. Qui scrutat̄
abissum et thesauros illarū: qui mēsus
est mare et cōceptum eius. Qui cōclu
sit mare in medio aquarū. et suspendit
terrā sup aquas verbo suo. Qui extēdit
celū quasi camerā: sup aquas fundauit
eū. Qui posuit in deserto fontes aquarū
et sup verticē montiū lacus ad emitten
dum flumina ab eminenti petra: vt por
taret terrā. Qui finxit hominē: et posu
it cor suū in medio corporis. et misit ei
spiritū vitā et intellectū et spiramē dei oī
potētis q̄ fecit: oīa et scrutinat oīa abscon
sa in abscofis terre. Sic nouit adinuen
tionē vestrā. et q̄ cogitatis in cordibz ve
stris peccantes et volētes occultare pec
catayra. Prop̄ qd̄ dñs scrutinādo scru
tinauit oīa opa v̄ra et traducet vos oēs
et vos confusi eritis cū pcesserint peccata
vestra corā hoībus. et iniquitates erūt q̄
accusatores stabunt in die illo. Quid fa
cietis: aut quō abscondetis peccata v̄ra

coram deo et angelis eius? Ecce iudex de
us: timete eum. Desinite a peccatis ve
stris. et obliuiscamini iniquitates v̄ras
iam agere eas in sempiterno. et de
ducat vos et liberabit de omni tribulatōne
Ecce enī incendit ardor sup vos turbe
copiose. et rapiēt quosdā ex vobis et ci
babunt idolis occisos. et q̄ cōsenserint
eis erūt illis in derisum et in impropertū
et in cōculcationē. Erūt enī locis locus.
et in vicinas ciuitates exurrectio multa
sup timentes dñm. Erunt quasi insani
nemini parcentes. ad diripiendū et de
uastandū adhuc timētes dñm. quia de
uastabūt et diripiant substantias et de do
mibz suis eos eiciēt. Tūc parebit pba
tio electozū meozū: vt aurū qd̄ pbat ab
igne. Audite dilecti mei dicit dñs. Ecce
adsunt dies tribulatōis. et de his libera
bo vos. Ne timeatis nec hesitetis: qm̄ de
us durus vester est. Et q̄ seruat mādata et
pcepta mea dicit dñs deus: ne pponde
rent vos peccatayra ne supeluent se in
iquitates v̄re. Cle qui pstringunt a pec
catis suis et obtegunt ab iniquitatibus
suis quemadmodū ager cōstringitur a
filia. et spinis tegit semita eius per quā
nō transit homo. et excludit. et emittit
ad deuorationē ignis.

Explicit liber Eisdre tercius. In
cipit prologus beati Hieronymi
presbyteri in librum Tobie.

Dromatio et heliodoro
episcopis. Hieronymus
presbyter in dño salutē
Mirari nō desino exa
ctationis vestre instantiā
Erigit enim vt librū
chaldeo smone scriptū: ad latinū stilū
trahā. librū vtiq; tobie quē hebrei de cat
halogo diuinarū scripturarū secātes. his
q̄ agiographa memorāt mancipant. Fe
ci satis desiderio v̄ro: nō tñ meo studio.
Arguūt enī nos hebreoz studia: et impu
tant nobis q̄ suū canonē latinis attrib
ista transferre. Sed melius esse iudicās